Ն 5914 — 1904 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 27 ՉԱՐՇԷՆՊԻՇ — 1322 ՌԱՄԱԶԱՆ 1 — ԽԻՐՄԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

ՃԷՐԻՏԷՅԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ՓԱՐԱ

1877 ՍԷՆԷՍԻՆՏԷ ԹԷԷՍԻՍ ՕԼԸՆՄԸՇ ՏԸՐ

ՊՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

صاحب امتياز: جيوەلكيان — (جريدهٔ شرقيه) ١٢٩٣ سنەسندە تاسيس اولنمشدر

ԱՊՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

	12 այլըգ	6 այլըգ	3 այլըգ
ՍԹԱՆՊՕԼ	140 ղշ.	70 ղշ.	40 ղշ.
ԹԱՇՐԱ	150 »	80 »	45 »

Մէճմուասը 20 ղշ. տըր

DJERIDEI-CHARKIE
FONDÉ EN 1877

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

1ինճի, 2նճի վէ 3ւնճի սահիֆէ ղշ. 5
4ւնճի սահիֆէ սաթըրը » 3

Իսթըքպալընէսի Սթանպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 Ճիվէլէկեան մաթպաասընտա տըր։ Քեաֆֆէի մէվատտ հագգընտա կազէթանըն իտարէսինէ տաիր վէ մէսայլ ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆա միւրաճաաթ օլունա։
Մէվատտը նաշիրայա տաիր պէհիսլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՊՕՐԹ-ԱՐԹՈՒՐ

ՍՕՆ ԿԻՒՆԼԷՐԻՆԻ ԿԷՉԻՐՄԷՔՏԷ ՏԻՐ

Սօն աէֆա Բարիզտէն ալընան խապէրլէրէ կէօրէ, Ճափօն ասքէրլէրի Բօրթ-Արթիւրտէ «Բիւյիւք Ալթուն Տաղ» խաթթընքանըը տա զապթ իթմիշլէր տիր։

Պու խապէրին ֆէվգելատէ էհէմմիյէթի մէյտանտա տըր, չիւնքի պու մէվքի լիմանը գումանտա իտէն «Պէօյիւք Ալթուն Տաղ» Թէբէսինէ բէք եագըն տըր։

Ճափօնլար՝ Բիլօագ-Շան խաթթընքանընը տա իշղալ էյլէմիշլէր տիր։

Աժանս Րիւտէրին պէյանընա կէօրէ, պիր Ճափօն զըրհլըսը Բօրթ-Արթիւր սուլարընտա պիր սապիհ Թօրբիլէ չարփարագ պաթմըշ տըր։ Անճագ պու խապէր հիչ պիր Թարաֆտան Թէէյիւտ իթմէմիշ կինտէն, ինանըլմագ լազըմ կէլմէզ։ «Սանթրալ Նիւզ» կազէթասընըն Մուգտէնտէն ալտըղը խապէրլէրէ կէօրէ, էվվէլքի կիւն Րուս վէ Ճափօն Թօբճուլարը պիրպիրինէ գարշը շիտտէթլի աթէշէ Թօբ աթէշի իթմիշլէր տիր։

ՊԱԼԹԻԳ ՏՕՆԱՆՄԱՍԸ

Պըն Թօնէլաթօլըգ քէօմիւրի համիլ օլան իքի նագլիյէ վափօրը՝ Մարսիլեայա վասըլ օլմուշ տըր։ Շէհրը հալին 11ինտէ տիկէր 26 գըթա նագլիյէ վափօրը տա մէզքիւր լիմանա վասըլ օլաճագլար տըր։

Պալթիգ տօնանմասը Պէլթ պօղազընտան կէչտիկի սըրատա, սապիհ Թօրբիլ տարամագ իչիւն հարպ կէմիլէրինին եօնիւնտէն կիտէն «Եարմագ» իսմինտէ պաշգա պիրտան վափօրը սագաթլըղտարագ Թամիր իտիլմէք իւզրէ Քիէլ լիմանընա կիրմիշ տիր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Պու աղշամ Զաթը Հազրէթը Սատարազամի իլէ տիկէր վիւքէլայի ֆիխամ հազարաթը Մաբէյնը Հիւմայունա ազիմէթլէ իֆթարը Սէնիյէտէ հազըր պուլընաճագլար տըր։

Տախիլիյէ նէզարէթը ճէլիլէսինտէն կազէթալարա Թէպլիղ օլընան պիր Թիւպլիղը ըէսմիէ հէր վագըթտա վէ խուսուսիյլէ Ռամազանտա պիլիճումլէ Իսլամլարըն, ֆէրաիզ վէ լէվազըմը տինիյէյէ տիգգաթլարը տէրքէտար օլմասըյլա, չէրան վէ նիգամէն մէմնու օլան գումար կիպի լուպիյաթտան վէ տատայը Իսլամիյէյէ եագըշմայաճագ աթվարտան իճթինապ վէ Իսլամ գատընլարընը եօրթիւլմէկէ պիր գաթ տահա տիգգաթ իթմէլէրի իչիւն իխթարը քէյֆիյէթէ վէ պու պապտա գայըթթա մէմուրլարընա Թէնպիհաթ իֆա օլընմըշ պէյան գըլընմըշ տըր։

Ռամազան միւնասէպէթիլէ Շէհր էմանէթինճէ հէր սէնէ սուրէթը մախսուսատէ եապըլըրլան նէֆիս միւհալլէբի բիսքիլէր, սէբէթլէրէ գօնըլտըղը հալտէ պու կիւն Մապէյնը Հիւմայունա կէօնտէրիլէճէք տիր։

—Ֆրանսըզըն Գրէօզօ ֆաբրիգասը տէաթկահլարընտա եապըլըր իքէն 4 գըթա չարսուզ եօլ ալըր Թօբ-բանա պէտէլլէրին իւզ Թագսիթի Թէհհիրաթը Ասքէրիյէ Նէզարէթի Թարաֆընտան Թէսվիյէ իտիլմիշ տիր։ Եագընտա ինչասընա պաշլանըլաճագ տըր։

—Մըսըրտա «Էլլիվա» կազէթասընըն ատանտար Հիւմայուն իչիւն պու սանէ գատար ճէմ իթտիկի իանէ նագտիյէ 109 Մըսըր լիրասընա պալիղ օլմուշ տըր։

—Իսքէնտէրիյէ կազէթալարընտա օգունտըղընա կէօրէ, Մահմուտ Էնիս պէյ իսմինտէ պիրի իանէ Հիւմայուն իչիւն 30 լիրա վէ «Էլլիվա» կազէթասը միւտիրի սատա. Մուսթաֆա Քեամիլ պաշա հազրէթլէրի տախի քէզա 50 լիրա վէրմիշլէր տիր։

—Մէարիֆը Ումումիյէ Նազըրը տէվլ. Հաշիմ պաշա հազրէթլէրի պիրագ բանհամըղ օլտուղընտան, տիւն տաիրէի Մէարիֆի Թէշրիֆ պույուրմամըշ տըր։

—Գօնեա-Էրէյլի խաթթընըն Տէրսաատէթ-Գօնեա խաթթընտան պաշը պիր գըսմ իթիլաֆը իտէրէք, 4 ղշ. բօսթա բաքէթի ւճրէթինին եալընըզ պու խաթթ իչիւն նըսֆը ալընմասը գարարլաշտըրըլմըշ վէ ումում բօսթա միւտիրլէրինէ Թէպլիղաթը լազըմէ իճրա օլընմըշ տըր։

—Պու կիւն Ինկիլթէրա գըրալընըն տօղտուղը կիւն օլտուղընտան, գարագօլ սէֆինէի Հիւմայունը պէյրագլարը տօնատըլըպ եօլէն վագթը տախի Թօբ աթըլմըշ տըր։

—Մէքթէպը Միւլքիյէի Շահանէտէ Ալէմանճա, Ֆրանսըզճա, Էրմէնիճէ վէ Պուլկարճա տէրսլէրինէ պիր գաթ տահա տիգգաթ օլունմասը գարարլաշտըրըլմըշ վէ պու պապտա իգթիզա իտէն Թախսիսաթըն մէզքիւր մէքթէպ միւտիրինէ գամմը տէրտիսթ պուլընտըղը իչիւն պիլտիրիլմիշ տիր։

—Ռումանիա հիւքիւմէթի, կէչէն օգոսթոստա խարիճէ եուլաֆ իխրաճաթընըն մէնի հագգընտաքի իթտիխազ էյլէտիկի գարարը պու քէրրէ գալտըրըլմըշ տըր։ Մըսըր պուղտայը իխրաճընըն մէնի հագգընտաքի էմիրնամէնին տախի պու սէնէ նէհայէթինէ գատար լաղվ օլունաճաղը իւմիտ իտիլիյօր։

—Հայտար-Բաշատաքի Մէքթէպը Թըպպիյէի Շահանէ պինասի ճէտիտինէ նագլ իտիլմիշ օլան պագթէրիօլօժիխանէնին Սթանպօլտան պիրաց ուզագ օլան պիր եէրտէ պուլունմասը մահզուրտան սալիմ օլամայաճաղը, վագթիլէ վագըթ պագթէրիօլօժիխանէնին եէրինէ նագլիյէ, աշը վէ սէրում Թէատարիքինէ պիր գաթ տահա տիգգաթ օլունարագ սըհհէթը ումումիյէնին մուհաֆազասը խուսուսլարընտա տահա զիյատէ իսթիֆատէ իտիլէճէյինէ իրատէի Սէնիյէ շէրէֆսատըր պույուրուլմըշ տըր։

—Կէչէն սէնէ Թրապլուսա ճիվարընտա պօսթատան չալընան 5000 լիրալըգ էմանէթ խըրսըզլարընըն զահիրէ իխրաճըյլա զաման օլունան մէպլաղըն կէրի ալընմասը իչիւն Թէատպիրը ահիլլէ իթթիխազը խուսուսը Տախիլիյէ Նէզարէթինտէն Թրապլուս վիլայէթինէ էմր ու Թէպլիղ պույուրուլմըշ իտի։ Շիմտիյէ գատար իճրա իտիլէն Թահգիգաթ նէթիճէսինտէ, մազնունէն էլտէ իտիլէն 9 քիշինին՝ Ալիյէ միւտաաիի ումումիլիկինճէ էմրը իսթինտագլարը իճրա օլունմագտա տըր։

—Տէվաիրը մէրքէզիյէնին Թախսիսաթ վէ Հէվայիթը Խազինէի Մալիյէտէն մուգատէմ վէ պունլարտան տահի սէնէ իսթիհսալընտան պէրի ճէրէյան իտէն մուամէլաթ վէ մուխապէրաթ տախի Խազինէի Մալիյէ միւզաքէրէ օլունաճագընտան, տէվաիրը մէզքիւրէնին Թախսիսաթընըն Թէսվիյէսինէ միւթէալլիգ մուխապէրաթ վէ մուամէլաթընըն տա գըսմէն խազինէյէ վէ վիլայաթ իլէ լիվալարըն հաֆթալըգ Թէլէկրաֆնամէլէրինտէն միւթէալլիգ օլաճագ նէթիճէլէրէ կէօրէ իճրասըթը իճրա օլունմագ, վէ Գօմիսիօնը Ալիյէ Թէօլիֆ իտէճէք ճիհէթլէր հագգընտա Խազինէի Մալիյէ գօմիսիօնը ալի իլէ մուխապէրէ գըլընմագ իւզրէ, Թախսիսաթ վէ Թէէտիյաթա միւթէալլիգ խուսուսաթըն ալէլուսուլ Խազինէի Մալիյէյէ իչարը իչիւն Գօմիսիօնը Ալիյէյէ իշարըն իւզէրինէ, պա Թէզքէրէի Սամիյէ տէվաիրը մէրքէզիյէյէ Թէպլիղաթ իճրա իտիլմիշ տիր։

—Պիր միւտտէթտէն պէրի մէքզունէն Թէհրանտա պուլունան Իրանըն Տէրսաատէթ սէֆիրի բրէնս Միրզա Րիզա Խան տիւն Թէհրանտան աւտէթ էյլէմիշ տըր։

—Հալէպ վիլայէթի բօսթա միւտիրի Ֆէհմի էֆ.նին 1800 լիրա գըմմէթը միւրիյէսի գուհուր իթտիկինտէն, ալիյէ հագգընտա Թահգիգաթը գանունիյէ իճրա վէ չալընան մէպլաղըն քէնտիսինէ գէֆիլինտէն Թահսիլինէ տաիր մուամէլաթըն սէրիան իֆասը լիւզումը մահալլի պաշ միւտիրիյէթինէ Թէպլիղ գըլընմըշ տըր։

—Լանգազա տէրէսի Թաշարագ, պիր չօճուղը խասարաթա իւղրա վէ մէզքիւր տէրէտէքի սէտլէրի տախի խարապ իթտիկինտէն, սու ճօշումընըն մէնը Թէտպիրի իչիւն եապըլաճագ սէտլէրին ինշաաթընա նէզարէթ իթմէք իւզրէ, պիր ֆէնն մէմուրընըն սէրիան կէօնտէրիլմէսի մէրճիինէ արզ ու իշար օլունմըշ տըր։

—Ատանա վիլայէթինտէ քէօյն Իչ Էլի սանճաղընտա Մութ գազասը էգրիմէշ արազիսինին սուլանմասը իչիւն վագթիլէ աչըլմըշ օլան Գըրգ Պունար սու մահզէնինին պիր միւտտէթտէն պէրի Թամիրինէ իհթիյաճ հասըլ օլտըղը, մահալլինէ կէօնտէրիլէն հէյէթը ֆէննիյէնին Թանզիմ վէ իֆա էյլէտիկի էվրագը քէշֆիյէտէն անլաշըլմըշ տըր։

—Ռում Բաթրիգխանէսի Սինօտ մէճլիսի էվվէլքի կիւն Բաթրիգ էֆ.նին Թահթը րիյասէթինտէ իճթիմա իտէրէք, պիր իքի կիւն էվվէլ վիւրուտ իտէն Սագզը մէթրօբօլիտի իլէ պէրապէր 6 մէթրօբօլիտ հազըր պուլընմըշլար տըր։

Տիւն Այ Տիմիթրի եօրթուսը օլտուղընտան, Այվանսէրայտա քէաին Ռում քիլիսէսինին եէվմը մախսուսը միւնասէպէթիյլէ, Ռում Բաթրիգի էֆ.նինտա մէթրօբօլիտլէր պուլընտըղը հալտէ մէզքիւր քիլիսէյէ ազիմէթլէ, այինը րուհանի իճրա վէ իւթթամընտա էտիյէի խայրիյէի հազրէթը Պատիշահի եատ ու Թէքրար իտիլմիշ տիր։

—Մէքթէպը Սուլթանի միւտիրի մուավինի Մ. Ցօլիս վէֆաթ իթմիշ տիր։ Մումաիլէյհ ասլէն Ֆրանսըզ օլուպ Մէքթէպը Սուլթանինին Թէէսիսինտէն պէրու հիւսնը իֆաի վազիֆէ էյլէմիշ վէ բէք չօգ Թալէպէ եէթիշտիրմիշ տիր։ Ճէնազէ ալայը եարըն եօլէնտէն 2 պուչուգ սաաթ էվվէլ Պէյօղլունտա Սէնթ-Անթուան քիլիսէսինտէ իճրա օլունաճագ տըր։

—320 սէնէսի մայիսինին 24ինճի կէճէսի Գարթալ գազասընտա Թավի Գալը Պէօյիւք գարիյէսինտէ զէվճէսի Ասիյէյի գաթլ գասըտըյլա ճէրհ իտէրէք, միւճրիմլէրին պատը պարլանտըղը Թուպուլմասընտան սէպէպիյէթ վէրմէսինտէն տօլայը միւպթէլիմ պուլունան գահվէճի Խալիլ օղլու Էմինին տիւն Ճինայէթ մահքէմէսինտէ 10 սէնէ միւտտէթլէ գիւրէկէ գոնուլմասընա գարար վէրիլմիշ տիր։

—Իսկիւտարտա Թունուս պազը նամ մահալլէտէ 4 քիշի սէրխօշ օլտուղլարը հալտէ պիրպիրլէրիյլէ գավկա իթմէկէ վէ էթրաֆտա Թէճավիւզաթ պուլունմաղա պաշլատըղլարը Իսկիւտար միւթէսարրըֆիյէթինէ իչտիտիրէրէք, մահալլը մէզքիւրէ մէմուրլար կէօնտէրիլէրէք սէրխօշլար տէրտէստ իտիլմիշ տիր։

Սէրխօշլարտան Ալաաէլլահ իսմինտէ պիրի ըէվօլվէրինի պիթթէշհիր մէմուրինը գարշը Թէհտիտ իճրայա թէ կէլինտէն սիլահ ալընմըշ տըր։

—Կէչէնլէրտէ Գարատէնիզտէ վուգու պուլան ֆուրթունատա Ռումանիանըն Գալաս չէհրինտէ էբէյի խասարաթ վուգուա կէլմիշ տիր։ «Գօսթանտա» նամ վափօր չէհրը մէզքիւրտէն քիւլլիյէթլի քէրէսթէ եիւքլէնիպ, տէնիզէ աչըլմըշ վէ պիր միւտտէթ սօնրա Ռումանիա Թօբրագլընտա գարայա օթուրմըշ վէ ֆուրթունանըն շիտտէթինտէն սէֆինէ՝ պիւթիւն Թայֆէլէրի իլէ պէրապէր ղարգ օլմուշ տըր։

Եազըճըզատէ Հիւսէյին էֆ.նին միւթէսարրըֆ օլտուղը 104 Թօնէլաթօլըգ սէֆինէ՝ Շիլէյէ 4 սաաթ մէսաֆէտէ գազազատէ օլուպ, 10 նէֆէր Թայֆասը իլէ իքի եօլճու ղարգ օլմըշ տըր։

—Գասթէմունի նահիէսը ումումիյէսինին Թահրիրը ճէտիտի սըրասընտա Ճիտէյէ մէնսուպ պիր քէօյտէ 16 եաշընտա Զէյնէպ նամընտա պիր գըզ Թապիպլէր Թարաֆընտան մուայէնէ օլունուպ, խունսա օլտուղը (եանի վիւճուտընտա հէմ էրքէք վէ հէմ տէ գատըն ալամէթի կէօրիւլտիւկի) վէ հալպու քի պու սըրատա գըզըլըղտա մախսուս օլան ալամէթ զայիֆ օլտուղընտան, Զէյնէլ Թէսմիյէ վէ եանէ էհալի իլէ էրքէք էլպիսէսի կիյտիրիլմիշ տիր։

—Տէրսաատէթ ճիվարընըն Րումէլի ճիհէթինտէքի արազինին զիրաաթ քիւրէկլի օլմասընտան տօլայը Գըզըլ Թօբրագ ֆիտանլըղընտա էլէքթրիքլի Թըլումպա պուլունան Ամէրիգա մաամուլու էնվայի օ հէվալիտէքի ֆիլօգսէրատան խարապ օլմուշ պաղլարըն Թէճտիտինէ մուվաֆագ օլունամայաճաղը չիֆթլիքէ գատար Յավուզ Պաշը վէ Թօբգափու խարիճի վէ Զէյթինպուրնու վէ Գըլըֆքէօյ վէ Պէօյիւք Հալգալը գարիյէլէրինտէ չուպուգլուլա Թէճտիտ իտիլէն պաղլարըն պիր գաչ սէնէ զարֆընտա քիւճէճին Թէէսիրիյլէ զիրօզ խաստալըղընա Թուլուլարագ մահվ օլմագտա իւզէ Թուլումպալարտան անլաշըլմըշ, վէ սահիպլէրի պու եիւզտէն պիր գաթ տահա միւթէէսսիր օլմուշ տըր։

Պու հալէ պիր չարէ իլմագ իչիւն մէզքիւր ֆիտանլըգտա մէվճուտ էնվայի ասմա նիսպէթէն բէք աթ եագալարընը լիւզում կէօրմիւշ օլան պաղը նէվ ամալարըն պու սէնէ մէվսիմը մախսուսընտա գաթ գաթ էսէրլէրինէ Թօհումլարը քէսիլէրէք ճիհէթլէրինէ պուլունան պաղ սահիպլէրինէ Թէվզի օլունմագ իւզրէ 25000 տանէ չուպուգ եէթիշտիրիլմէսի, վէ Թէվզիաթտա պուլունան պաղ սահիպլէրինին հէր պիրինէ քեաֆի գատար չուպուգ վէրիլէճէկի, վէ պունտան պաշգա 25000 տանէ չուպուգըն քէօքլէնտիրիլմէսինէ մէզքիւր ֆիտանլըգտա մէվգը պուլունմասը հէյէթը ֆէննիյէճէ կէօրիւլմիւշ տըր։

—Կէչէն հաֆթա էրթէսի կէճէսի սաաթ Պէյօղլունտան Օրթաքէօյտէքի խանէսինէ կիթմէքտէ օլան Պաղչէ Գափուտա սաաթճը Մէրճան էֆ.նին տիւքեանը օղուրլու գազա հազըրլընտա տիւքեանը նըսըֆ եիւզէ քիլիտլէր մատիւմ վէրմիշ իսէ, Պիչագճընըն պէյնի ֆէնն սուրէթլէ սարըլմըշ օլտուղընտան տիւն տաղըլմա գատար իճրա օլընան Թէտաարի իլէ տըղը պաշարլըն կէթիրիլէմէմիշ վէ նիհայէթ տագըլմը իւստի Ս. Ցակօբ խասթախանէսինէ վէֆաթ իթմիշ տիր։ Միւթէվէֆֆա հէնիւզ 35 եաշընտա օլուպ, քիւչիւք սինտէ 3 էվլատ թէրք իթմիշ տիր։ Ճէնազէ պու կիւն տէֆն օլունաճագ տըր։

ԻՖԼԱՍ

Խասքէօյտէ խուրտաֆաթ Թիւճճարը Եատէֆ Գօհէնին՝ տիւն Իքինճի Մահքէմէի Թիճարէթէ իֆլասընը գարար վէրիլէրէք, մուամէլաթը իֆլասիյէսինին րույէթի զըմընտա մահքէմէի մէզքիւրէ աազասընտան Ալի Րիզա էֆ. ժիւժ գօմիսէր վէ աավուքաթ վէքիլլէրինտէն Մարգօ Նահում մուվագգաթ սէնտիք Թային օլունտըղը կիպի, Գուզկունճուգտա Թիւճճարտան Իլիա Զարայէնին իլանը իֆլասընը տիւն մահքէմէի մէզքիւրէտէ գարար վէրիլէրէք, ժիւժ գօմիսէրլիքինէ՝ մահքէմէ ազասընտան սաատ. Րիզա պէյ վէ մուվագգաթ սէնտիքլիքինէ աավուքաթ վէքիլլէրինտէն Շէքիպ էֆ. Թային իտիլմիշ տիր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

ՊՈՒ ԿԻՒՆ

Եօլէն վագթը նէչր օլունմըշ օլան Թէլէկրաֆլար տըր.

ՊՕՐԹ ԱՐԹՈՒՐ

ՊԷՔ ՖԷՆԱ ՀԱԼՏԷ ՏԻՐ

ՎԻԷՆՆԱ, 9 նոյեմ.—Զիֆուսսի «Տէյլի Թէլէկրաֆ» կազէթասընտա պէյան իտիլտիկինէ կէօրէ, Բօրթ-Արթիւր չէհրինին մէվգիի բէք գիւտան ֆէնալաշմըշ տըր։ Շէհրին Թէքմիլ հիւքիւմէթ տաիրէլէրի Թախրիպ իտիլմիշ տիր։ Ասքէրլէրտէ արթըգ Թագաթ գալմամըշ իսէ տէ, ժէնէրալ Շթէօսէլին ճէսուրանէ Թավրու մէսլէքի անլարըն տա մէթանէթ վէ չէճաաթլէրը մուհաֆազա իտիյօր։ Պու հալէ վէ Ճափօնեալըլարըն էն աղըր հիւճումլարընա գարշու, գալէ հէնուզ տայանմագտա տըր։ Շայէտ Ռուսլար գալէնին չարգ Թարաֆընտաքի Թէքմիլ իսթիհքեամլարը իշղալ իթտիլէր, վէ կէրէք չէհիր վէ կէրէքսէ լիման պիւսպիւթիւն Թահրիպ իտիլիր, ժէնէրալ Շթէօսէլին Լիաօ-Թէ-Շանկ իսթիհքեամընըն Թօբլարը իլէ Ճափօնլարըն լիմանտա եագլաշմալարընը մէն իտէպիլէճէկի իւմիտ իտիլիյօր։

ԽԱՊԱՐՕՎՍՔ 8 նոյ.— Ժէնէրալ Լինէվիչ հարպ մէյտանընա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իթմիշ տիր։

ՄՈՒԳՏԷՆ.— Աժանս Րիւթէրին պէյանընա նազարէն, Վլատիվօսթօգտա պուլունան ժէնէրալ Լինէվիչին պու կիւն պուրայա կէլմէսինէ պէքլէնիլմէքտէ տիր։

Ժէնէրալ Ռըննէնգամֆ այըն 7սի մուհարէպէլէրի հագգընտա եազմըշ օլտուղը րափօրթտա, Ճափօնլարըն հիչ պիր ֆայիտէ կէօսթէրմէքսիզին, վէ Ռուսլարըն պաթարյալարընըն Ճափօն մէվգըընը Թօբա Թութմագտա օլտուղլարընը իչար իտիյօր։

ՊԷԹԷՐՍՊՈՒՐԿ.—«Պիրժէվիա Վէտոմօսթի»նին Զիֆուսսի ալմըշ օլտուղու պիր խապէրէ նազարէն, Զէն գալէի Ճէլլարընըն իֆատէսինէ պագըլըրսա, Ճափօնլարըն նոյեմ. 3ի Թարիխինէ գատար Բօրթ-Արթիւր ճիհէթինտէ գապթ իթտիքլէրի իսթիհքեամլար ասլա պէօյիւք իսթիհքեամլար խաթթընըն խարիճինտէ իմիշ։

—Ժէնէրալ Սախարօֆ Թարաֆընտան էրքեանը հարպ հէյէթինէ կէօնտէրիլէն պիր Թէլէկրաֆնամէյէ կէօրէ, Ռուսլար այըն 7սի կիճէսինտէ Գօնտիրօգսա, Նիւկօվա վէ Հաչլինքէօ նամ Ճափօն մէվքիլէրինի Թօբա Թութմըշլար տըր։

Մ. ՌՈՒԶՎԷԼԹ ԹԷՔՐԱՐ ԻՆԹԻԽԱՊ ՕԼԸՆՄՈՒՇ

ՎԻԷՆՆԱ 9 նոյեմ.—Ամէրիգա հիւքիւմէթի րէիսի Մ. Ռուզվէլթ, սօն աէֆա վուգու պուլան րէիսիք ինթիխապաթը նէթիճէսինտէ Թէքրար րէիս ինթիխապ օլունմըշ տըր։

—Իթալիա Այան մէճլիսի րէիսի Սարագգօնըն իսթիֆա իտէճէկի վէ եէրինէ Մ. Վիսգօնթի Վէնօսթանըն Թային իտիլէճէկի րիվայէթ օլունըյօր։

ԱԺԱՆՍ ՖՈՒՐՆԻՅԷ

ՓԱՐԻԶ 8 նոյ.—Մուհարէպէյէ կիթմէք իւզրէ պուլունան Ռուս ասքէրլէրինի Թէշվիգ իթմէք իւզրէ, Չար հազրէթլէրի Լովիչ, Տիւնապուրկ, Վիթէպսք վէ Սուվալքի չէհիրլէրինի զիյարէթ իթմիշ տիր։

ՓԱՐԻԶ.—Ֆրանսա օրտուսընտա պաշգա սուիստիմալաթ հալլէր վագը օլտուղընտան Մէպուսան մէճլիսինտէ ճէրէյան իտէն պազը միւնագաշաթ սէպէպիլէ, միրալայ Հարթման Մ. Ժօրէսի տուէլլօյա տաաէթ իթմէք իւզրէ շահիտլէրինի կէօնտէրմիշ տիր։

ԱԺԱՆՍ ՆԱՍԻՕՆԱԼ

ՄԱԼԹԱ 8 նոյեմբեր.—Մալթա լիմանը իւզրէ Թիլէրինէ կէօրէ, 8 Ռուս Թօրբիտօ քէչէրի չարգա տօղրու հարէքէթ իթմիշլէր տիր։

ՊԱՄՊՈՒԳ ՎԷ ՊՈՒՂՏԱՅ ՓԻԱՅԱԼԱՐԸ

ԼԻՎԸՐՊՈՒԼ 8 նոյմ.—Պամպուգ բիաթասը 5.35 տիր։

ՆԻՒ-ԵՈՐՔ.—Պուղտայ բիաթասը 117⅝ տըր։

ՊԱԹՐԻԳԽԱՆԷ ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ

ԷՐՄԷՆԻ ԳԱԹՕԼԻՔ Կ. ՊԱԹՐԻԳԻՆԻՆ ՊԱԹՐԻԳԽԱՆԷՅԷ ՎԷ Տ. ՍԱՀԱԿ Ս. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱ ԶԻՅԱՐԷԹԻ

Էրմէնի Գաթօլիգ Կ. Պաթրիգը ճէնապի Սապապողեան բիւթթ. Պօղոս էֆ. հազրէթլէրի րէֆագաթլէրընտա վէքիլի Արփիարեան հիւրմ. Աւետիս Արքեպ. վէ Մալյեան Իգնատիոս վէ Թէրզիպաշեան Գէորգ Մ. Վ.լէր պուլընտըղը հալտէ տիւն Պաթրիգխանէյէ կէլմիշ վէ գափուտա վարդապետլէր վէ գահանալար Թարաֆընտան պիլիսթիգպալ եօգարըքի սալօնա կէօթիւրիլմիշ տիր։ Սալօնտա Պաթրիգ Տ. Մաղաքիա Օրմանեան հազրէթլէրի պէքլէմէքտէ օլուպ միւշարիլէյհ իլէ տէրաղուշ իթմիշ տիր։

Սապապողեան էֆ. հազրէթլէրի Պաթրիգ Օրմանեան հազրէթլէրինէ վագը օլան Թէպրիքաթընտան տօլայը պէյանը Թէշէքքիւր, իքի Պաթրիգխանէլէր արասընտա հիւսնը միւնասէպաթըն տէվամը արզուսընտա պուլընտուղընտան պէյանը, Պաթրիգ Օրմանեան՝ իչպու պէյանաթը

պիրատէրանէսինտէն տօլայը մուգա-պէլէթէն Թէշէքքիւր իթմիշ վէ քէնտիսի աէ այնը արզուտա պուլընտըղընը սէօյլէմիշ տիր։ Պու սըրատա Տ. Գրիգորիս Արքեպ. իլէ Բաթրիգ վէքիլի Սրբազան տա հազըր պուլընմագ, միսաֆիրլեր հագգընտա [Թէքրիմաթ վէ Թաազիմաթ վագը օլտուգտան սոնրա Սապպաղեան էֆ. հազըրէթլէրի մայէթլէ Բաթրիգխանէտէն միւֆարէգաթ իթմիշ տիր։

⁂ Միւշարիլէյհ Կ. Բաթրիգ մայէթիյլէ պատէնու Երուսաղէմատունա ազիմէթլէ, Կիլիկիա Կաթողիկոսը Ամէն. Տ. Տ. Սահակ Սրբազան հազրէթլէրինի զիյարէթ իթմիշ տիր։ Սապպաղեան էֆ. գարտաշան՝ Վարդապետլէր Թարաֆընտան պիլիսթիգպալ տողրուտա սալօնա կէօթիւրիլմիշ վէ Տ. Սահակ Սրբազան հազրէթլէրիյլէ գուճագլաշըլմըշլար վէ մայէթի ահալի միւշարիլէյհ Կաթողիկոսըն էլինի պուսը իթմիշլեր տիր։ Երմէնի Գաթօլիք Կ. Բաթրիգի՝ Կիլիկիա կաթողիկոսլըգ քիւրսիսի Տ. Սահակ Սրբազան կիպի լիյագաթլը պիր զաթըն ինթիխապընտան՝ տօլայը պէյանը մէմնունիյէթլէ, Սրբազան Կաթողիկոսը Թէպրիգ վէ ախիրէն նաիլ օլտուղը ինայաթ վէ իլթիֆաթը Շահանէտէն տօլայը, պէյանը մէմնունիյէթ էյլէմիշ, վէ սամիմի սուրէթտէ իքի րէիսը րուհանիլէր արասընտա պիր միւլագաթ վուգու պուլմըշ տըր։ Երմէնի Գաթօլիք Բաթրիգի Թարաֆընտան վագը օլան սիւալլերէ ճէվապէն, Ս. Կաթողիկոս՝ Կիլիկիա Վիճակլարը տախիլինտէ Երմէնի Գաթօլիք քիլիսէ վէ մէքթէպլէրինին հիմայէ հալտէ պուլընտըգլարընը վէ խուսուսիյլէ Ատանատա մէրխումա պունըլան Թէրզեան Տ. Պօղոս Եպիսկոպոսը հագընէն Թանըտըղընը պէյան իթմիշ տիր։ Սապպաղեան էֆէնտի հազրէթլէրի Երուսաղէմտէքի Երմէնի Գաթօլիք վանքըն ինչաաթընտա տահի պագը մալիւմաթ իօթէմիշ վէ Ս. Կաթողիկոս հազրէթլէրի՝ հէնուզ ինշաաթըն աէվամ իթտիկինի պէյան էյլէմիշ տիր։ Նարըմ սաաթ գատար պու խօշտա սամիմի միւլագաթտան վէ իքիպու միւնասէպաթը սօսիաննէնին Թէմասիսի արզուսը մուգապէլէթէն պէյանտան սոնրա, Սապպաղեան էֆ. հազրէթլէրի Երուսաղէմատունտան միւֆարէգաթ էյլէմիշ տիր։

Կիլիկիա Թեմլէրինէ ատտ պագը մէվատտ հագգընտա Կիլիկիա Կաթողիկոսը Տ. Տ. Սահակ Սրբազան իլէ պիր միւլագաթ իճրա իթմէք իւզրէ տուն Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրի Երուսաղէմատունա ազիմէթլէ, Ս. Կաթողիկոս իլէ պիրլիքտէ միւզաքէրէտէ պուլունմըշլար տըր։

Աթուֆ. Բօղէր էֆ. Նազըրեան հազրէթլէրի տուն Ս. Կաթողիկոս իլէ պիր միւլագաթ իճրա էյլէմիշ տիր։

Տէրսաատէթտէ պուլունան պագը Կիլիկիա Միւթաւալլըլարընըն Սիսէ ազիմէթլէրի իչիւն, եօլ Թէզքէրէլէրինին չըգարըլմասը գըմինտա, լազըմ կէլէն մուամէլէնին իճրասը Կիլիկիա Ս. Կաթողիկոսը Թարաֆընտան Բաթրիգխանէյէ միւրաճաաթ օլընմըշ տըր։

Կիլիկիա Ս. Կաթողիկոսը Պէյօղլունտա Ս. Երրորդութիւն քիլիսէսինտէ Ս. Պատարագ Թագտիս իթմէկի տավէթ օլընտըղընտան Կաթողիկոսը միւշարիլէյհ հագգընտա Տէրսաատէթտէն հարաքէթ իտէճէկի միւնասէպէթիյլէ Ս. Պատարագ Թագտիս իտէճէք տիր։

—

Սղերդ Առաջնորդը Տ. Բառէն Վ.ին պիր գաչ աէֆա վէրմիշ օլտուղը իսթիֆա Բաթրիգխանէճէ գապուլ օլընմատըղընտան, մուամիլէյհ պու աէֆա Կիլիկիա Ս. Կաթողիկոսընտա միւրաճաաթլա քէնտի վիճակը տախիլինտէ պիր մէմուրիյէթ Թալէպ իթմէքլէ, Կաթողիկոսը միւշարիլէյհ աէ տնըն Մարաշ Առաջնորդը սըֆաթըյլա մէմուրիյէթինի մուսաատէ պէրաթըն իսթիհսալի իչիւն լազըմ կէլէն մուամէլէնին իֆա օլընմասընը Բաթրիգխանէյէ պիլտիրմիշ տիր։

—

Կրօն. Ժողով տուն Բաթրիգխանէտէ Բաթրիգ Սրբազանըն Թահթը րիյասէթինտէ ագտը իճթիմա իլէ պագը իգտիզաճ մէսէլէլէրին րույէթիյլէ մէշղուլ օլմուշ վէ Խօսրով Տաղիկեան նամ քիմսէնին զէվճէսինին Թէպտիլը մէզհէպ իթմէսինտէն տօլայը, քէնիսէն եվլէնմէկէ մէէզունիյէթ վէրմիշ տիր։ Մէզքիւր Ժողով Վանաքի Լիմ Անապատա՝ մահալլի Միւթէվէլլիլիկինէ Տ. Թաղէոս Վ. Ասատուածատուրեանը Վանահայր նասպ իթմիշ տիր։

—

Բուսիա վէլիէ ահտըն Թէվելլլիւտի միւնասէպէթիյլէ, Ս.Հայրապետ Ս. Էջմիածինտէն պիր Թէպրիք Թէլէկրաֆը չէքմիշ օլմագլա, Չար հազրէթլէրի մուգապէլէթէն պիր Թէշէքքիւր Թէլէկրաֆը քէշիտէ էյլէմիշ տիր։

—

Որվաա վալիսի հազրէթլէրի միւլհագաթը աէվրէ չըգարըլընտան, Հոկ. 4ատէ Շապին Գարահիսարընտա միւլագաթլէ, մահալլի հիւքիւմէթ մէմուրլարըյլա Առաջնորդ Տ. Սմբատ Ծ. Վարդապետ վէ մէքթէպ չաքիրտանը հըզլէր օգուլարըլարը հատէ իսթիգպալ [իթմիշլէր տիր։ Վալիի միւշարիլէյհ 8 կիւն գատար օրատա գալմըշ [վէ Տ. Սմբատ Վ. միւշարիլէյհի զիյարէթլէ պագը քիլիսէ վէ մէքթէպ իշլէրինին Թէսվիյեսինի րէճա իթմիշ տիր։ Վալի պէյ հազրէթլէրի սէֆէրք կիւն գատար Շապին Գարահիսարընտա գալտըգտան սոնրա, Հոկտ. 12ատէ Սիվասա աւտէթ իթմիշ տիր։

—

Տիյարպէքիր Առաջնորդը Տ. Եղիկէլ Ծ. Վ. Բաթրիգխանէյէ իչար իթտիկի իւզրէ, Արղընի Բարձրահայեաց վանքընըն Թամիրաթը խիթամ պուլմագ իւզրէ իմիշ։ Տ. Եղիկէլ Վ. Չընքուշ վանքընը տախի Թամիր իտէճէկի կիպի՝ Մատէնէ տախի կիթմիշ, վէ Մատէն միւթէսարրըֆընը զիյարէթ իտա... հի... գապուլէ մաղհար օլմուշ տըր։

—

Սղերդ Առաջնորդը Տ. Փառէն Վ. քէօյլէրի զիյարէթէ չըգմըշ օլմագլա Տէհէ կիթմիշ, վէ օրատան տա Ղարզանա չըգմըշ տըր։

—

Պիր վարդապետին Հոգեւոր Հովիւ սըֆաթըյլա Մըսըրա կէօնտէրիլմէսի մահալը մէզքիւրտէն Բաթրիգխանէյէ իշար օլընմըշ տըր։

—

Կիլիկիա Թեմլէրինտէն օլան պիր քէօյիւն քիլիսէսինտէ պուլունան էլեազըը տարը աթիգատան մաատուտ պիր Աւետարան՝ Տէրսաատէթտէ Մահմուտ Բաշատա Եալըղ խանընտա անթիգաճը Շամլը Աղիզ էֆ. Նահաւալիլէրին էլինտէն ալըդ, պու կիւնլէրտէ սաաթը աթիգա մէրագլըսը օլան պիր Ավրուպալը կէօթէրիպ, 60 լիրա աէլիւրիթմիշ օղըղընը իւիթտիք։ Բաթրիգխանէ իլէ Կիլիկիա Ս. Կաթողիկոսընըն նազարը տիգգաթը ճէլպ օլունուր։

—

Պագտատտաքին Դուիթ Ամանեան ... պաշեան՝ 10-12 հաշընտա օլտուղը հալտէ վէֆաթ իտէն մախտումընըն զէքը նամը իչիւն 20 հաթագլըգ պիր Որբանոց ինշասընա գարար վէրիպ, լազըմ օլան [20000 րուպլէյի ինաա իթմէքլէ, լազըմ կէլէն Թէշէպպիւսաթը իպթիտար օլընմըշ տըր։

ՖՐԱՆՍԱ, ՎԱՏԻԿԱՆ, ԳՈՆԳՈՐՏԱԹՕ ՎԷ Ս. ԳՈՄԲ

ՖՐԱՆՍԱ ԲԱՐԼԱՄԷՆԹՕՍԸՆՏԱ

Մ. ՍԻՎՂԹՕՆԸՆ ՆՈՒՄՐՈՒԳԼԱՐԸ ՎԷ ԺԷՆԷՐԱԼ ԱՆՏՐԷ

Մ. ԺՕՐԷՍ ՎԷ ԳՕՄԲ ԳԱԲԻՆԷԹՕՍԸ

Գուն տան էվվէլ պիր գաչ աէֆա, ալըր ալըր մէգալէլէրլէ Վատիկան իլէ Ֆրանսա արասընտաքի միւնասէպաթտան պահս իթտիք, վէ Բարալէզ մագամը իլէ Ֆրանսանըն Գոմպ գապինէթօսը արասընտա գուհուր իտէն իխթիլաֆըն մուհթէլիֆ րէնկլէրինի, աէվրէլէրինի կէօսթէրտիք։

Մալիմ օլտուղը իւզրէ Ֆրանսա Ճիւմհուրիյէթի րէիսի Մ. Լուպէնին Բօմատա Իթալիա գրալ վէ գրալիճէսընա զիյարէթ իթմէսի իւզէրինէ Բաբա օնընճը Պիօսըն էտըը մուճիպինճէ խարիճիյէ նազըրը գարտինալ Մէրրիտել Վալըն գաթօլիգ տէվլէթլէրէ պիրէր բրօթէսթօնամէ կէօնտէրտի։ Պու բրօթէսթօնամէ սուրէթինին Մ. Ժօրէսին խարրիրի պուլընտըղը պոլընան «Իւմանիթէ» կազէթասը Թարաֆընտան նէշր իտիլիշի, վէ խալուսա Ֆրանսա հիւքիւմէթի Թարաֆընտան անլաշըլմասը, պիրինճի պիր իխթիլաֆա սէպէպ վէրտի։ Լաքին պու հալլաշըգտան աչըգա գահիրի սիխաալի պիր վագըա մէյտան վէրմէտի։

Պիր գաչ հաֆթա սոնրա, Վաթիկանըն Ֆրանսա հիւքիւմէթինին խապէրի օլմայարագ Լավալ վէ Տիժօն Եպիսկոպոսլարընըն մէմուրիյէթլէրինտէն չէքիլմէլէրի իչիւն էմրնամէլէր կէօնտէրմէսի, Ֆրանսանըն Գոմպ գապինէթօսընըն կէչքի հիտտէթինի մէյտանա չըգարտը։ Մ. Նիզարտ Վաթիկանտան, վէ Մօն. Լօրանծէլլի տախի Բարիզտէն կէրի չաղըրըլտը։

Պունտան սոնրա իսէ Վաթիկան Ֆրանսա հիւքիւմէթինէ գարշը այնը մէսլէքտէ աէվամ իթտիկինտէն, վէ չիւպհէսիզ միւշարիլէյհ հիւքիւմէթտէ իթթիխազ իթտիկի Թէտպիրլէրինի իլէրի կէթիրէրէք, իքի Թարաֆըն միւնասէպաթը բէք աղ զէման իչինտէ ճիտտի պիր կէրկինլիք բէյտա իթտի։

Արտաա, Բարլամէնթօ իճթիմա իթմիզտէն էվվէլ, Մ. Գոմպ՝ Օգսէր չէհրինտէ պիր նութգ իյրատ իտէրէք Ֆրանսատա պիլճիւմլէ մէզհէպլէր հիւքիւմէթ նազարընտա միւսավի պուլունմագլա, ճիւմլէի հիւքիւմէթ իլէ Բիլիսէնին պիրպիրինտէն այրըլմասը լազըմ կէլտիկինի սէօյլէտի։ Ֆրանսատա պուլունան Գաթօլիք, Բրօթէսթան բարթիլարը վէ հա Եահուտի Խախամլարը Ֆրանսա հիւքիւմէթինին մէմուրլարը աալըլըղ, մաաշ ալաճագլարը հէրաէ, պիզզաթ գաթոլիք, Բրօթէսթան վէ հա Եահուտի օլան ճէօմաաթլարըն մէմուրլարը օլաճագլար, վէ անլէրաէն Թախսիսաթ ալաճագլար իտի։

Բաժիգալ Ֆրգասը րէիսլէրի, էզճիւմլէ Մ. Գլէմանսօ, Բան վէ սաիրէ, վէ սօլ ֆրգա րէիսլէրինտէն Մ. Ժօրէս, վէ սօսիալարը Պրիանտ, Ժէրօլա Ռիշար, մէպուսլէրի, կազէթալարը վէ նութգլարը իլէ ֆրանսըզ էֆքեարը ումումիյէսինի հազըրլատըլար։

Ճիւմհուրիյէթ ֆրգալարընտան օլուպ, Գաթօլիք ֆրգալարընա մուավէնէթ իտէն «Բրօկրէսիսթ» տահա տօղրուսը մուհաֆազաքէարան ֆրգասը ագալարը, Մ. Րիպօ, Շարլ Տիւբիւ վէ Մէլին կիպի զէվաթ, Վատիկանըն պիրպիրի արգասընտա Ֆըրանսայա գարշը Թուխտուղը մէսլէքլէրտէն տօլայը, Վատիկանը մուհաֆազա իտէճէք հէման հիչ պիր նութգ, հիչ պիր սէօզ սէօյլէյէմէտիլէր։ Բարլամէնթօնըն պիր այ էվվէլ իճթիմասընտա, մէզքիւր մուհաֆազաքէարան ֆրգասընըն է՛ն բարլագ վէ է՛ն կիւզէլ սէօզ սէօյլէյէն ագասը վէ Բարլամէնթօ տապը րէիսի Մ. Տէշանէլին տէ Վատիկանա գարշը չիտաէթլի պիր նութգ իյրատ իթմէսի, Վատիկան իչիւն սօն պիր տարպէ Թէշքիլ իթտի։

Ֆրանսա Մէպուսան մէճլիսի, 80-85 րէյլիք պիր էքսէրիյէթ իլէ, Ֆրանսա հիւքիւմէթինին Բիլիսէտէն այրըլմասը ֆիքրինի գապուլ վէ Թաստիգ իթտի։

⁂

1801 սէնէսի յուլիսին 15ինտէ Պօնաբարթ իլէ Բաբա Եէտինճի Պիոս արասընտա իմզալանան Գոնգորտաթօ մուահէտէսի մուճիպինճէ, Ֆըրանսա հիւքիւմէթի իլէ Վատիկան բէտտի միւնասէպաթտա պուլընմագտա վէ սօն զէմանլարտա պիւսպիւթիւն քէսիլմիշ տայըլմամագ իտի իսէ տէ, Ֆրանսըզ Բարլամէնթօսընըն մէզքիւր գարարը օլան միւնասէպաթը չիմտիտէն քէսիյօր աէնսէ խաթա իտիլմէզ։

Մ. Բօլ Տէշանէլ, կէրէք Գօնաբարթըն զէմանընտա Վատիկանըն Թութտուղը մէսլէքինի, վէ կէրէքսէ Թա՛ էօթէտէն պէրու հօթթա Շարլըմանյը զէմանընտան պաշլայարագ, Ֆրանսայա գարշը օլան բօլիթիգալարընը նագտըլարիգգաթա ալարագ, Ֆրանսա իլէ Վատիկանըն տայիմա կիզլիճէ պիրպիրլէրինէ գարշը հարէքէթ իթմէքտէ օլտուղընը սէօյլէմիշ տիր։

Վատիկան Ֆրանսա հիւքիւմէթինին գուվվէթ վէ նուֆուզընը քէնտի մէնֆաաթլարը իչիւն գուլլանմըշ, վէ Ֆրանսա իսէ տաիմա, Վատիկանըն նուֆուզ վէ Թէէսիրինտէն գուրԹուլմագ իչիւն օղրաշմըշ իսէ տէ, մուվաֆֆագ օլամամըշ։ Անճագ պու կիւն պու իխթիլաֆ բէրտէսինի եըրթըպ հէր չէյի աչըգտան աչըգա սէօյլէմէք, վէ Վատիկանտան այրըլմագ սըրասը կէլմիշ օլտուղընը իլավէթէն գիւյր իթմիշ տիր։

Ֆիլհագիգա, Վատիկան նուֆուզընըն մուհաֆազասը իչիւն, եօթէտէն պէրու, Ֆրանսանըն տախիլի իտարէսի իլէ բօլիթիգա ֆըրգալարընըն մէվգըլէրինտէն վէ իգթիտարընտան իսթիֆատէ իտէրտի։ Լաքին, Ֆրանսա իտարէսինին Ֆրանսա Բարլամէնթօսընըն պու կիւնքի րէնկի, սուրէթը Թէչէքքիւլի եօլէ պիր հալտէ տիր քի, Ֆրանսատա պիլճիւմլէ մէզհէպլէր սէրպէսթ պուլընտըղը հալտէ, ումումիյէթլէ մէզհէպլէրին վէ խուսուսի իլէ Գաթօլիքլիկին նէ՛ յէ րէսմի մէզհէպ գապուլ իտիլտիկինի, նէնի պու մէզհէպ մէմուրլարընա նէ՛ յէ մաաշ վէրիլմէքտէ օլտուղընը, Ֆրանսըզլար ալթըգ անլամայօրլար։

1830 սէնէսինտէ, Ֆրանսա գրալլարընտան մէշհուր Լուի Ֆիլիբ, «Շարթ» տէնիլէն պիր նիզամնամէ իլէ Գաթօլիքլիկ մէզհէպինին «Ֆըրանսանըն րէսմի մէզհէպի տէյիլ, էքսէրի Ֆրանսըզլարըն մէզհէպի պուլընտըղընը իլան իթտի քի, պու հալ Գաթօլիգլիք իչիւն, Վատիկան իչիւն, օլտուգճա մանէվի պէօյիւք պիր տարպէ Թէշքիլ իտէր իտի։ Օ վագըթտան սոնրա, 1879տան սոնրա տա, Վատիկան վէ Ֆրանսա ճումհհուրիյէթի արասընտաքի միւնասէպաթ աղաճըգ աէյիշմէյի իսէտէ, հինէ Գօնաբարթըն գուրմըշ օլտուղը էսաս, Գոնգորտաթօ, պիր չէյ օլմատը։ Իշթէ հօգարտա սէօյլէտիկիմիզ կիպի, 1801 վէ 1830 սէնէլէրինտէն սոնրա, 1904 սէնէսի հօլա. այը Վատիկանըն Ֆրանսատաքի մէվգիի նօգթաի նազարընտան իւչիւնճի վէ սօն պիր Թարիխ Թէշքիլ իտէր։

Ճիւմանի հիւքիւմէթին Բիլիսէտէն այրըլմասը իչիւն Ֆրանսա Բարլամէնթօսընա վէ Ֆրանսըզ էֆքեարը ումումիյէսինէ պաշլըճա իւչ բրօկրամ Թագտիմ իտիլտի, Մ. Բրէտօնէնին հէր քէստէն էվվէլ Թէրթիբ իթտիկի լայիհատան սարֆը նազար իտիլէճէք օլուրսա։

Պիրինճիսի, Մէպուսան մէճլիսի սօլ ֆըրգա ազասընտան Մ. Արիսթիտ Պրիանըն լայիհասը, իքինճիսի, պու մէճլիսին մէէօլէյի Թէագիգ իթմէք իւզրէ ինթիխապ իթտիկի գոմիսիօնըն լայիհասը, վէ իւչիւնճիսի իսէ, Մ. Գոմպըն իչպու գոմիսիօնա խիԹապէն պէյան իթտիկի բրօկրամը։

Պու իւչ բրօկրամըն Թէֆէրրուաթընը պուրատա անլաթմանըն բէք ֆաիտէսի օլմատըղընտան, խուլասաթէն չունը աէյէլիմ քի, իւչ բրօժէնին նէթիճէսի պիր հէրէ վարըր։ Վագըա Մ. Գոմպ Օգսէրտէ իյրատ իթմիշ օլտուղը նութգտա, չիտտէթլէ մուամէլէ իթմէյէճէկինի վաատ իթտի իսէ տէ, սօն տէֆա Մէճլիսը Մէպուսան աօլ ֆըրգա րէիսի Մ. Ժօրէս իլէ Թարաֆտարլարըընըն նուֆուզընտա Թապի [օլմագլա, ֆիքրինի աղըրճըգ աէյիշթիրմիշ կէօրիւնիյօր։ Հէր նէ հալ իսէ, Մ. Գոմպըն բրօկրամը գապուլ իտիլսէ, պագը Թաակիպաթա օղրաշաճագ իսէ, ումում Գաթօլիք մէզհէպինէ արտ քիլիսէ, մանասթըր, վէ սաիր մուէսսէսաթ պունտան սոնրա հիւքիւմէթ մալը սայըլըգ, հիւքիւմէթ պու պինալարը՝ էվվէլա օն սէնէ միւտտէթլէ Թէչքիլ օլունաճագ քիլիսէ ճէմիյէթլէրինէ քիրայա վէրէճէքտիր։ Պու միւտտէթ պիթտիկինտէ, հիւքիւմէթ Թէքրար քիրայա վէրիպ վէրմէմէքտէ քի սէլահիյէթինի մուհաֆազա իտէճէք։

Միւլքիյէթ քիլիսէլէր մէմուրլարընըն մաաշլարը քէսիլիյոր իսէ տէ, 20-25 սէնէ պու մէմուրիյէթի իֆա իթմիշ օլանլարա վէ 40-45 եաշընա կէչէնլէրէ ալըրճա քաֆի տէրէճէ պիր մէաշ Թախսիս իտիլէճէքտիր։

⁂

Մէզքիւր բրօկրամլար հագգընտա տահա զիյատէ Թաֆսիլաթ վէրմէքտէ բէք ֆաիտէ եօգ իսէ տէ, Մ. Գոմպըն քէնտի բրօժէ իպարէսինի գոմիսիօն հուզուրընտա օգումազտան էվվէլ իթմիշ օլտուղը պէյանաթընըն ֆէվգէլատէ էհէմմիյէթի վար տըր։ Իչպու պէյանաթ կէրէք Մ. Գոմպըն վէ կէրէքսէ Բարլամէնթօ էքսէրիյէթինին Վատիկանա գարշը օլան էֆքեարընը կէօսթէրիր։

«Գոնգորտաթօ մուահէտէսինին արթըգ վիւճուտը եօգ տըր, տէմիշ տիր. Մ. Գոմպ, վէ պու մուահէտէյի Թախրիպ իտէն պիզզաթ Բաբալըգ մագամը օլմուշ տըր։ Ֆրանսա հիւքիւմէթի Գոնգորտաթօյա հիչ պիր վագըթ տօգունմագ իսթէմէտի, լաքին հիչ պիր կիւն օլմատը քի, Վատիկան պու մուահէտէնին չարթլարընա գարշը մուամէլէտէ պուլունմասըն։ Վատիկանըն պու կիւնքի Ֆրանսա հիւքիւմէթինէ աէյիլ, պուգա հիւքիւմէթլէրէ մուհասըպէթ վէ Թէվճճէհիւհի վար տըր։ Հիւքիւմէթիմիզ Վատիկան իլէ հիչ պիր վագըթ հէմէֆքեար օլամազ, վէ իչթէ պու սէպէպ իչիւն տըր քի, Վատիկան Գոնգորտաթօ ահքեամընա հիչ պիր վագըթ րիայէթ իթմէք իսթէմէմիշ տիր։

«Ֆրանսա ճիւմհուրիյէթի 34 սէնէտէն պէրու (1870 սէնէսի, Ֆրանգօ-Ալէման մուհարէպէսինտէն պէրու) Վատիկանըն մէզքիւր ահքեամա իթթիպար իթմէմէսինտէն տօլայը Թէվգէլատէ միւթէզարրըր օլմուշ իսէ տէ,

---

)(4)(

ԺԱՆ ՏԸ ՊՈՒՐԻՆ ՏՈՒՑԻՒՆԻ

ՄՈՒԷԼԼԻՖԻ — ՄՈՒԹԷՐՃԻՄԻ

ՇԱՐԼ ՄԷՐՈՒՎԷԼ — Ա. Տ. Մ.

Եարասը էյի Թէտավի իտիլէմէմիշ օլմագլա արասըրա գօլթուգ ալթնէքլէրինէ տայանմագա մէճպուր օլուրյօր իտի։ 1870 սէնէսի ֆէլաքէթինտէն պիր գաչ այ էվվէլ (Ֆրանգօ-Ալէման մուհարէպէսի) Թէգայիւտա իտիլմիշ իտի։

Բէտէրտէն միրասա գալմա սուրէթիյլէ պու ֆագիր էմլաքըն սահիպլէսի օլան գըզ իսէ, սիմասը բէք լաթիֆ, ագալարը միւքէմմէլ, կէօզլէրի Թարիֆ իտիլմէզ աէրէճէտէ ճազիպէլի, սարը սաչլը, բէք Թաթլը պիր մախլուգ իտի։

Պիր հէմչիրէ կիպի մուամէլէ իթտիկի, վէ հագգընտա ֆէվգէլատէ չէֆաաթլի վէ սամիմի պիր մուհապպէթ պէսլէտիկի հալագատէսինտէն իքի իւչ եաշ գատար քիւչիւք իտի։

Անընլա արասըրա մէքթուպլաշըր իտի քի, պու քէյֆիյէթ խանէսինին Թէնհալըղընտա չէքիլմիշ գալմըշ օլտուղը հալտէ քէնտիսի իչիւն է՛ն սէվիմլի վէ՛ է՛ն խօշ պիր էյլէնճէ Թէշքիլ իտէր իտի։

Հէլէն տը լ'Օպիէռ տէյի Թանընմըշ իտի։ Էսքի Սօլօնիալը արիսթօգրաթլարընտան, քէտիէրսիզ վէ քէնտի աէրէճէսինտէն եիւքսէք չէյլէր պէքլէմէյէն բէտէրի, անճագ աչգ աէվասը իլէ եիւզպաշը Պրօսպէրըն հէմշիրէսինի ալմըշ իտի։ Պու գըզըն նէ՛ Թրախումասը, վէ նէ՛ աէ իսթիգպալըճա պիր իւմիտի վար իտի։

Բօհաթ վէ ղամսըզ օլարագ եաշամըշ օլան պու բէտէր, էմլաքընը տախի էյի իտարէ իտէմէյօր իտի։

Հէր կիւնքի [իհթիյաճաթը իչիւն ճիւզինճէ օլան իշպու էմլաքընը եավաշ եավաշ սաթմըշ վէ ագըլթմըշ իտի։ Պու հալ աէվամ իթմէքտէ իքէն պիր կիւն էօլիւր էօլմէզ, չօգ կէչմէտէն արգասընտան գալըրտա կիթտի։

Պու պէրէքէթսիզ վէ վահշի Թօբրագ իւզէրինտէ, պաթագլըգտա վէ հա ճալըր տէվէ տիքէնի օվասընտա պէօյիւմիշ պիր կիւզ ֆիտանընտա պէնզէյէն քիւչիւք գըզը հալընըզ պաղընտա գալմըշ իտի։

[Պիչարէ ախթըգ աննագ Միչէլ Ռիվօ իսմինտէ ճէսուր, մէթին վէ ֆէտաքեար պիր խըզմէթճի գարընըն հիմայէսինտէ պուլունուր իտի։

Պէրէքէթ վէրսին քի Եհուտայը Պրօսպէր տա բէք ուզագտան խոլօթուրմայօր իտի։

Պու գըզ ֆագիր օլան խանէյէ կիրէրէք, Թէգայիւտ մաաշը սայէսի իլէ վէ գըզա գարշը բէտէրանէ չէֆագաթ, մէրհամէթ վէ ֆէտաքեարլըգ կէօսթէրմէքլէ, գավալլըն քէտէր վէ հասրէթինի ունութտուրմագա ղայրէթ իտէր իտի։

Պունտան սոնրա, պու հալ իւզէրինտէ պիր չօգ սէնէլէր կէչմիշ իտի։

Հէլէն՝ Ժիէն մանասթըրլարընտան պիրինտէ պէչ սէնէ գատար կէչիրմիշ, վէ օ աէքիզ այտան պէրու օրատան չըգմըշ իտի։

Իշթէ Թէգմիլ աէրկիւզէշթի պունտան իպարէթ իտի։

Պիրտէն պիրէ, Մարսել Տէպօրա օրուքիւթի քէսէրէք վէ սէօյլէնէ տէվամ իտէրէք,

—Իսմինիզ Լէօնթին Ռէտօն տէյի՞ մի տիր։

—Էօյլէ՛ տա։

—Պէնիմ պուրատա կէլմէմին սէպէպինի անլարսընըզ, տարըլմա՞զ մըսընըզ։

—Նի՞չին տարըլայըմ...

—Սիզտէն պիր խըրսըզլըգ իսթէյէճէքտիմ։

Տէյի իթիրազէն,

—Սիզ պէնտէն պիր խըրսըզլըգ պէքլէյէսինիզ (՞)...

—Էվվէթ, պէքլէյօրըմ, վէ իւմիտ իտէրիմ քի պունը պանա րէտ իթմէզսինիզ։

—Սէօյլէյինիզ։

—Մատմազէլ Լէօնթին, իհտամ էտէրիմ քէնտիսինիզէն տահա քիւչիւք օլան պիրինէ միւհթաճ օլույօր։ Կէօրիւյօրսընը՞զ հա, խիմէիզի հէնուզ անլամըյօրըմ։ [Պունընլա պէրապէր իսմինիզին հալագատէնիզ Հէլէն Թարաֆընտան անճագ իշիթիւ տէֆա զիքր իտիլտիկինի իչիթտիմ։

Մ. Տէպօրա բէք Թաթլը պիր սէս իլէ իլավէ իտէրէք,

—Պազըն էօյլէ չէյլէր վար տըր քի նազարը տիգգաթըմըզը ճէլպ իտէրլէր վէ պիզի էօրմագօրըղըն տա խաթըրլարըմըզա գալըրլար։ Պիրինճի պիր տէֆա օլարագ վէ գաննըմճա անճագ պիր միւնասէպէթլէ սիզի կէօրտիւկիմ զէման, քէնտի քէնտիմէ «իշթէ խաթըրըմտա էպէտիտէն գալաճագ, գադըրլանաճագ օլան պիր սիմա» տէտիմ քի, հագիգաթէն ալտանմայօր իտիմ։ Արամըզտա պիր մուհապպէթ բէյտա օլմուշ իտի, վէ ֆիքրիմ կէօրէ տէ պու մուհապպէթ բէքտէրլին, բէք եագընը օլուր, իսմի տէ աէյիշէպիլիր իտի, էկէր չայէտ...։

Մ. Տէպօրա պուրատա տուրտը, վէ պիր լութֆ մագամընտա չունը իլավէ,

—Րէճա իտէրիմ, պունտան տօլայը պանա գուսուր կէօրմէյինիզ...։

Էկէր պէն պաշգա հէրաէ մէշղուլ օլմայա իտիմ... Սէվիյօր իտիմ...։

Սաթըրը գըզ իչի չագմագա պաշլատը։

—Նէ՞ տէյօր... Բի՞մ, Հալագատէ՞մ մի...։

—Իշթէ սիզ սէօյլէյօրսընըզ (՞)։

—Հէլէ՞ն մի (՞)։

—Թա՛ քէնտիսի։

—Միսմքին տէյիլ։ Սիզին պէօյլէ պիր քէյֆի արզունըզ, մէրտատընըզ վարըսա, օնա աէյէճէք եօգ։

—Ալա՛։ Ճիտաի սէօյլէյօրըմ։

Տէլիգանլը գայէթ աէրին պիր աչգ սէվտասընա միւպթէլա պուլընմըշ օլտուղը հալտէ, աչգ աթէշինէ գարշը էնէ սէրին գալընըըղընը մուհաֆազա իտէր կիպի կէօրիւնիյօր իտի։

Պէզ օմուզլարընը գալդըրարագ, ումումընտա պիլէ օլմայօր իմիչ կիպի վէ իթիրազէն,

—Սիզ աչգ տէնիլէն չէյին, հէպիզի, տահա աչըղընը նէ՛ աէլիք օլտուղընը տահա անլայամամըշընըզ։

—Նասըլ (՞)։

—Պէն սիզի Թանըյօրըմ...

—Բէք աղ (՞)։

—Էկէր սիզին հագգընըզտա իյիթտիկիմ չէյլէր տօղրու իսէ... Եա քի՛ սիզին քէյֆի հէվէսլէրինիզ աղ սիւրէր, մէյլ ու մուհապպէթինիզ բէք չաբուգ կէչէր, հօգտա էհալինէ սիզին իչիւն սէօյլէնէն սէօզլէր պէրք տահա վէ գարըպ իֆթիրագաթտան իպարէթ օլմալը։ Հէլէնին սիզինլէ հիչ պիր միւնասէպէթի օլմամըշ...

—Իշթէ օ սա պանա պունը սէօյլէտի։

—Օնըն հիչպիր զէպլար սիզէ պէնչէր միւխասէրէլէ իչիւն Թարաֆլըմըշ տէյիլ տիր։

—Անճագ նի՛չին. Լաթիֆ տէյի՞ մի տիր։

—Էլպէթթէ բէք կիւզէլ տիր։

—Ակլէտայը տա կիւզէլ տէ՛յիլ մի։

(Տէվամի)

տայիմա կեօզիւնի գարամըշ անճագ մահճուպ չիքմայէթլէրաէ պուլընմըշ, վէ հիչ պիր վագըթ նիզամ վէ գանունա միւրաճաաթ իթմէմիշ տիր։

«Էյէր Ֆրանսըզլար Վաթիկանա գարշը կեօզլէրինի գարամագ իսթէմէյլէրսէ, տիւշիւնմէլի տիրլէր քի, պու հալտէն չըգմագ իչիւն անճագ իքի չարէ վար տըր, եա իքինճի պիր Գոնգօրտաթօ, վէ եա այըրըլմագ։

«Լաքին եսկի Գոնգօրտաթօ հանկը սեպեպլէր իչիւն գապալը օլընմայօր, վիւճուտը միւմքին օլմայօր իսէ, եէնի Գոնգօրտաթօ տախի այնը սուրէթլէ գապալը վէ Թէէսիս իտիլէմէզ, զիրա Բաբալըգ մագամը էֆքեարը իլէ պիզիմ էֆքեարըմըզ արասընտա բէք չօգ վէ պէօյլէ Փարգլար վար տըր։ Բաբալըգ իչիւն Գոնգօրտաթօեա իթիպար իթմէք միւմքին օլմաազը կիպի, Ֆրանսա իչիւն տէ այնը սուրէթլէ իթիպար իթմէք իմքեան խարիճինտէ տիր։ Շու հալտէ եէնի պիր Գոնգօրտաթօ աքտ իտիլէմէզ, վէ այըրըլմագ պըթէք մէճպուրի օլմըշ տըր։

«Պէն էյլէթմէ տօսթանէ պիր սուրէթտէ այըրըլմաազը արզու իտէր իտիմ։ Լաքին Վաթիկան Բիյիւսէ իլէ ճիւմանի Հիւքիւմէթին այըրըլմասը իհթիմալինի գապալը իթմէտիկինտէն, զանունիւէ վասըթալարա միւրաճաաթ իթմէք իճապ իտէր։ Բաբա պիզէ գարշը չիտտէթլէ վէ պաչգա էֆքեար իլէ հարէքէթ իթմէմիշ օլսա իտի, չիւպհէսիզ մէսէլէ պիր վագըթ տահա գալաճագ իտի, վէ պէլքի տէ պու մէսէլէյի կէլէճէք եէնի Մէպուսան մէճլիսի հալլ իտէճէք իտի։

«Կէրէք Բիյիւսէնին վէ կէրէքսէ ճիւմանի Հիւքիւմէթին մէնֆաաթը եանի մէզհէպճէ օլան տասայիշ նօգթաի նազարընտան, պու մէսէլէյի 1906 սէնէսինտէն էվվէլ Թէսվիյէ իթմէկի, վէ եա հիչ օլմազսա, պու մէսէլէնին Թէքմիլ Թէֆէրրուաթըյլէ ումում Ֆրանսըզլարա անլաթմալը քի, հէր քէս աօզըու պիր Փիքր իլէ պու խուսուստա պիր րէյ պէյան իտէպիլսին։»

Պու Յըրալագ վէ զայէթ ճիտտի սէօզլէրի Թարիֆ վէ իզահ իթմէկէ հաճէթ եօգ տըր։ Մ. Գոմպ պու չիտտէթլի լիսանը գուլլանմագլա, Մ. Բօլ Տէշանէլին տէմիչ օլտուզը կիպի, Բաբա Օնունճը Պիօս հազրէթլէրինի ինթիխապ իտէն, Գոնքլավ մէճլիսի իւզէրինտէ նուֆուզ իճրա իթտիրէն Ինթիֆագը Միւսէլլէս աղասընտան Աւսթրիա իլէ Ալէմանիանըն մէզհէպճէ օլան բօլիթիգալարընա պիր ճէվապ վէրմիշ օլույօր։ Մ. Գոմպ վէ սաիր Ֆրանսըզ ախյասիյունը, Մ. տը Լանէսսան, Մ. Լօգրուա, Տէշանէլ Գլէմանսօ, Ժօրէս վէ տիկէր զէվաթ, Գոնգօրտաթօյը օլմայան մէմլէքէթլէր Վաթիգանըն իլէ նէ' եօլտա չիւրլի միւնասէպաթտա պուլունտուզլարընը, պունտան սօնրա՝ Ֆրանսանըն տա Բաբալըգ մագամը իլէ այնը սուրէթլէ մուխապէրէ իթմէսինի վէ իրթիպաթտա պուլունմաաընը իսթէյօրլար։

* * *

Ֆրանսա իլէ Վաթիկանըն միւնասէպաթընտան պահս իթտիկիմիզ հալտէ, Ֆրանսա հարպիյէ նազըրը Ժէնէրալ Անտրէնին Նասիոնալիսթ Փըրգասը աղասընտան Մ. Սիվըթօնտան պիր գաչ եումրուգ յէմէսինտէն պահս իթմէքլիկիմիզին սէպէպի չու տըր քի, Գոնգօրտաթօ մէսէլէսի իլէ պու մէսէլէ արասընտա բէք պէօյլէ պիր միւնասէպէթ վար տըր։

Գոմպ գապինէթօսընըն տիւշմանլարը, Վաթիկանը գուրթարմագ իչիւն սօն աէֆա օյրաշըրըգլարընտա պիր չէյ եարամայան Գաթօլիք մէպուսլարը, վէ հէր նէ սուրէթլէ օլուրսա օլսուն, Գոմպ գապինէթօսընը տիւշիւրմէկ եէրինէ կէչմէք իսթէյէն Մ. Լօգրուա, Լանէսսան, Միլրան, Տումէր վէ սաիրէ կիպի մէպուսլար, գապինէթօնըն Գոնգօրտաթօ մէսէլէսինտէ 80-85 րէյլիք պիր էքսէրիյէթ գազանտըղընը կեօրտիւքճէ, եէնի պիր մէսէլէ չըգարտըլար։

«Ֆիկարօ» վէ «Մաթէն» կազէթալարը պաչլըճա օլարագ պու եէնի մէսէլէյէ գուվվէթ վէրտիլէր։

«Ֆիկարօ» Ֆրանսըզ Գաթօլիքլէրլէ մուհաֆազաքեարանըն, զէնկինլէրին վէ եսքի ասըլզատէլէրին կազէթասը օլուպ, գապինէթօյա գարշը օղրաշմասը բէք թապիի կեօրիւնիր իտի։ «Մաթէն» կազէթասընա կէլինճէ, պու կազէթա աէօրթ պէշ այ էվվէլ «Լա մարշ տը լ'Արմէ» իսմինտէ միլճիւմլէ Ֆրանսըզ օրտուլարը ասքերլէրի արասընտա պիր այրըգ եարըշընը Թէրթիպ իթմիշ իտի։ Նէթիճէտէ պիր չօգ ասքերլէր եարալանտըլար, իխլասա եարըշ բէք բօրլագ պիր նէթիճէ վէրմէտի։

Հարպիյէ նազըրը Ժէնէրալ Անտրէ պու եարըշա միւսաատէ իթմիշ օլտուզը հալտէ, եարըշտան սօնրա քէնա նէթիճէսինի նազարը տիգգաթա ալարագ, միւսաատէ իթմիշ օլմասընտան տօլայը բէշիման իտուկինի Մէպուսան մէճլիսինտէ պէյան իթտի։

Ինքթէ պունտան սօնրա, օ վագըթթա գատար Ժէնէրալ Անտրէյէ տօստ օլան «Մաթէն» տըրհալ միւնաֆիքլէհէ տէ գարշը եազմագա պաշլատը, «Ֆիկարօ»նըն յաքըլաշտըղընը կեօ գիլիպէ եազմըշ իտի։

Գիրինճի պիր տէֆա, Մէպուսան մէճլիսի աղասընտան Մ. Կիւյօ տը Վիլնէվ մէճլիստէ պաղը մէքթուպլար օգույուպ, Ժէնէրալ Անտրէնին զապէտէ մախսուս տաիրէսինին զապիթլէրի Թարաֆընտան Ֆրանսըզ օրտուսընըն քիւչիւք վէ պէօյիւք զապիթլէրինէ, նէֆէրլէրինէ գարշը կիզլի մախսուս ալմագ իւզրէ բլանլար Թէրթիպ իտիլմիշ օլտուզընը իսպաթ իթտի։

Մ. տը Վիլնէվէ կէօրէ, Ժէնէրալ Անտրէ իչպու մալիւմաթ վէ Թահգիգաթտան իսթիֆատէ իտէրէք, Ֆրանսանըն հալը հազըր հիւքիւմէթինէ գարշը, վէ գաթօլիգլիգ Թարաֆտարը օլանլարը Թէրֆի իթտիրմէզ, անլարա Լէժիոն տ'Օնէօր նիշանլարընը վէրմէզ իմիշ։

Պու մէսէլէտէն տօլայը պիրինճի տէֆա Մէպուսան մէճլիսինտէ Ժէնէրալ Անտրէ մէսէլէյի պէյհուտէ պէօյլէ իթմէք իչիւն, պու հալը բէք պիլմէզ իմիշ կէօրիւնտի, վէ լագըմ կէլէն Թահգիգաթը իճրա իտէճէյի, մէսուլ օլանլարը ճէզալանտըրաճաղընը վաատ իտի։ Գապինէթօ պունտա 31 րէյ գազանտը։

Լաքին Մ. տը Վիլնէվին իքինճի տէֆա օլարագ մէսէլէյի մէյտանա չըգարմասընտա, վէ եէնի մէքթուպլար աա օգույուպ, իշի պէօյիւթմէսինտէ, Ժէնէրալ Անտրէ քէնտի մէսլէքինի միւտաֆաա իթտի։ Մայէթինտէ պուլընան պիրճիւմլէ՝ զապիթ վէ էֆրատըն՝ Ֆրանսա Ճումհուրիյէթինէ գարշը սատըգ օլուպ օլմատըգլարընը անլամագ խուսուսընտա կիզլի վէ լաքին պիթարաֆանէ վէ զայէթ տօղրու Թահգիգաթ իճրա իթտիրմէկլէ սէլահիյէթի օլտուզը պէյան իթտի։ Պունըն իւզէրինէ, պաշ վէքիլ Մ. Գոմպ հարպիյէ նազըրընը Փէվգէլատէ միւտաֆէա իթտի, վէ մէճլիսին սօլ Փըրգա աղասընտան, «Պլօգ» տէնիլէն մէճլիս էքսէրիյէթինին զօմանտանը տէնիլմէկլէ չաեան, Փէվգէլատէ միւգթէտիր վէ կիւզէլ վէ Թէէսիրլի սէօզ սէօյլէյէն Մ. Ժօրէս իլէ միւտաֆալէ իտուպ Ժէնէրալա հագ վէրտի։

Ինքթէ մէճլիս միւզաքէրաթ սօնընտա պիր գարար վէրմէք, եանի Գապինէթօյա հագգ վէրմէք վէ եա վէրմէմէք իւզրէ իքէն իտի քի, Փէվգէլատէ պիր գարըշըգլըգ զուհուր իթմէսինտէն իսթիֆատէ իտէրէք, Մ. Սիվըթօն կեօյա Ֆրանսըզ օրտուսընը միւտաֆէա իտէր իմիշ կիպի, Ժէնէրալ Անտրէ իւզէրինէ սըչրայըպ, եիւզինէ պիր գաչ եումրուգ ինտիրտի։ Ժէնէրալ Անտրէ խասթա տիւշմէքլէ պէրապէր, Մ. Սիվըթօնըն պու հարէքէթի տօլը նիֆրէթլէ գարշըլանտը, Գոմպ գապինէթօսը 37 րէյլիք, եանի պու տէֆէր տահա գուվվէթլի պիր էքսէրիյէթ գազանտը։

Խուլասա, գապինէթօ տիւշմէտի։

Գիր տէ ֆրան-մասօն տէնիլէն Ֆրանսըզլար իչիւն տէնիլմիշ իտի քի, պունլարըն ճէմիյէթի կեօյա Ժէնէրալ Անտրէնին կիզլի Թահգիգաթընա եարտըմ իթմէքտէ իմիշ։

Լաքին պու իշլէրէ տաիր օլան էվրագը մէյտանա չըգարան Ժէնէրալ Անտրէնին մայէթինտէքի եիւզպաշը Մոլլէն օլմագլա, պու չախս քէնտի քէնտինտէն իսթիֆասընը վէրմէկէ մէճպուր օլմագլա պէրապէր, տիկէր Թարաֆտան, մէզքիւր ֆրան-մասօն ճէմիյէթի աթիւաեքի պէյաննամէյի նէշր իթմիշ տիր։

«Պիր ճասուս, պիր րէզիլ, Գաթօլիք բաբազլարըն բարասընը րըշվէթ օլարագ եէմիշ օլտուզը հալտէ օն սէնէ ճէմիյէթիմիզտէ եաշայան, վէ պիզիմ պէօյիւք ազալարըմըզըն էմնիյէթինի գազանարագ ճէմիյէթի պիր մէվգը էլտէ իթտի։ Բէնտիւէնէ էմնիյէթ իտիլէն բէտալի էվրագը չալտը, վէ սօնրա տա եէնի պիր Յուդա կիպի օնլարը արգատաշլարընը տիւշմանլարընա սաթտը։»

Ֆրան-Մասօն ճէմիյէթի, Ֆրանսա ճումհուրիյէթինին մուհաֆազասը իչիւն Ժէնէրալ Անտրէնին իթտիրմիշ օլտուզը կիզլի Թահգիգաթը հագգլը վէ էյզիմ սայըյօր։ Ա. Տ. Մ.

ՌՈՒՍԻԱ ՎԷ ՃԱՊՕՆ ՄՈՒՀԱՐԷՊԷՍԻ

ԿԷՃԷՔԻ ԹԷԼԷԿՐԱՖԼԱՐ

ՌՈՒՍԼԱՐ ԳՕՐԷՆԷ ԿԷՃՄԻՇԼԷՐ

ՓԱՐԻԶ, 8 Նոյեմբ.—30,000 Ռուս ասքէրի Գօրէնին չիմալը չարգի ճիհէթինէ կէրմէքլէ, ճաբօն օրտուլարընըն միւնագալաթընը Թէհտիտ իթմէքտէ տիր։

—Մուգտէնտէն պա Թէլէկրաֆ իշար օլընտըղընա կէօրէ, իչպու չէհիրէ 650 գատար եէնի Ռուս զապիթի վասըլ օլուպ, Ռուս օրտուսընըն Թէրթիպաթընը իքմալ իթմիշլէր տիր։

ՊԱԼԹԻԳ ՏՕՆԱՆՄԱՍԸ ՎԷ ԽԻՐՋՊԱՇԻ ԳԼԱՏՕՆԸՆ ՄԷՕԶԼԷՐԻ

«Էգօ տը Բարի» կազէթասընըն ԲէԹէրզպուրկ մուխպիրի, մէզգիւր կազէթայա աթիւաեքի պէյանաթտա պուլունմըշ տըր։

«ՊԷԹԷՐՍՊՈՒՐԿ 4 Նոյ.— Ագշամ իւսթի եւիզզալը Գլատօյը կէօրտիւմ։ Պու զաթ Պալթիգ տօնանմասընա մէնսուպ օլուպ, չըմէնտօֆէրլէ Վիկօտան կէլմէքտէ, վէ ամիրալ Ռօժէսթվէնսքինին մուֆարագաթ բաբօրթօսընը կէթիրմէքտէ տիր։ Նիւզ պաշը տէյօր քի,

—Պանա պիր չէյ սօրմայընըզ։ Բարիզտէ արգատաշըմըզ Մարսել Հիւթէնէ վէրտիկիմ մալիւմաթտան զիյատէսինի սիզէ տէ վէրէմէմ։ Եարըն սաաթ 2տէ հարէքէթ իտէճէյիմ։ Չար հազրէթլէրի Թարաֆընտան գապուլ օլընաճագըմ։

—Էվվէթ ամմա...

—Ամման եօգ։ Պէյհուտէ եէրէ խարար իթմէյինիզ։

—Ռուս աոնանմասընա հիւճում իտէն Թօրբիտօլարը օլսուն կէօրտիւնիզ մի։

—Էվվէթ, կէօզլէրիմլէ կէօրտիւմ։

—Գոմանտա իտէն քիմ իտի։

—Ամիրալ Ռօժէսթվէնսքի։

—Հանկի Փիլօյա։

—Զըրհլըլար իլէ գրուազէօրլէրին պիր գըսմընտան միւրէքքէպ Փիլօյա։

—Կէօրտիւնիզ Թօրբիտօլար Ռուս Թօրբիտօսու օլմաթըլըր՞ մի իտի։

—Պունա գաթիյէն իմքեան եօգ իտի։ Պու րիվայէթ եալընըզ տըր։

—Թօրբիտօլարը պաթըրտընը՞զ մը։

—Ամիրալըն րաբօրընտա կէօրէ պիր Թօրբիտօնըն պաթըրմըշ օլմասը միւհթէմէլ տիր։

—Եա պա՞լըգճը վաբօրլարը։

—Պունա տաիր պիր չէյ սէօյլէմէք իսթէմէմ։

—Նէ՞տէն պիրինճի բաբօրթօ օ գատար կէճ կէօնտէրիլտի։

—Զիրա տահա էվվէլ կէօնտէրիլմէսի միւմքին տէյիլ իտի։ Վիկօտան էվվէլ հիչ պիր եէրտէ տուրմամագ իչիւն էմր ալմըշ իտիք։ Վիկօյա կէլտիկիմիզ զէման Լօնտրատաքի աթաչէ նավալըմըզըն պիր Թէլէկրաֆնամէսի իլէ քէյֆիյէթտէն խապէրտար օլտուգ։»

ԼԻՒՆԻՕՆ

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ՎԷ ԷՕՄՐ ԻՉԻՒՆ ՍԻԿՕՒՐԹԱ ԳՈՒՄՊԱՆԵԱՍԸ

1828 ՎԷ 1829ՏԱ ԹԷԷՍԻՍ ԳԸԼԸՆՄԸՇ

ՄԷՐՔԷԶ ԻՏԱՐԷՍԻ՝ ՓԱՐԻԶՏԷ ՎԱՆՏՕՄ ՄԷՅՏԱՆԸՆՏԱ 9 ՆՈՒՄ.ԼԸ ՏԱԻՐԷԻ ԽՈՒՍՈՒՍԻԼԷՐԻՆՏԷ

ՀԱՐԻՔ ՇԻՒՊԷՍԻ
Սէրմայէ վէ իհթիյաթ 119,000,000 Փր.
1903նին Թահսիլաթը 25,000,000 Փր.
Թէէտիյէ օլընան զիյան 284,000,000 Փր.
Սիկուրթալը էմլաքըն գըյմէթի 22 միլեար։

1828 L'UNION DE PARIS

ԷՕՄՐ ՇԻՒՊԷՍԻ
Սէրմայէ վէ իհթիյաթ 161,000,000 Փր.
1903 բրիմ Թահսիլաթը 12,000,000 Փր.
Թէէտիյէ օլընան զիյան 130,000,000 Փր.
Սիկուրթատա օլանէօմր 278,000,000 Փր.

ՔՈՒ ՇԻՐՔԷԹ զայէթ միւաաիտ չէրաիթ իլէ Թիւրքիատա սիկուրթա գայտ իտէր։

ԷՕՄԻՒՐ ՍԻԿՈՒՐԹԱ չիւպէսի տախի միւթէլիֆ սուրէթտէ վէ խուսուսի էհվէն ֆիյաթլարլա էօմիւր սիկուրթա իտէր։

ՇԻՐՔԷԹ ՊԱՆԳԱՍԸ Օսմանլը Պանգասը տըր։ Թիւրքիա վէ Մէմալիքը Շարգիյէ իչիւն միւտիրիյէթը Սթամպօլտա Սուլթան Համամընտա Գաթըրճըօղլու Բասամը։

Միւտիրը ումումիսի.—ՍԻՄՕՆ ԳԱՑՍԷՐԼԵԱՆ
Միւտիր մուավինի.—ՄԻՀՐԱՆ ՏԷՐ-ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ

Գալաթատա այրըճա պիր չիւպէսի օլտուզը կիպի, Մէմալիքը Մահրուսէնին հէր Թարաֆընտա տախի խուսուսի աժանսլարը վար տըր։ 50—18

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Բօսթա վէ Թէլէկրաֆ նէզարէթը պէհիյէսի Թահրիրաթը էհնէպիյէ գալէմի խուլաֆասընտան իզզ. Մէհմէտ Շէրէֆէտտին էֆ.յէ միւթէմայիզ, վէ էվրագ գալէմի խուլաֆասընտան էմին վէ Խաչինէի ճէլիլէի Մալիյէ տույունը մուհաթէպաթ գալէմի միւմէյյիզի Պէտրի վէ միւթապպրէզամը մաւազզամէ վէ հէվալաթ միւմէյյիզի Սըտգը էֆ.լէրէ տահիյէ,

Աուքէրի Հիֆթիլէքսաթը Հիւմայունէ միւֆէթթիշլէրինտէն իզզ. Ֆուատ պէյէ միւթէմայիզ, վէ Էնգարէ վիլայէթի գըրատ միւֆէթթիշի իզզ. Մահմուտ էֆէնտիյէ սանիյէ րիւթպէլէրի Թէվճիհ պույուրուլմուշ տըր։

ՆԻՇԱՆ

Մաշէնը Հիւմայունը Միւլքիւքէտէ միւթէրճիմլէրինտէն սաատ. Անճէլօ պէյէ Չինճի Մէճիտի, վէ Վիյէննա սէֆարէթը Սէնիյէսի միւսթէշարը իզզ. Մուսթաֆա Ասըմ պէյէ Չինճի վէ Խազինէի ճէլիլէի Մալիյէ Տույունը Ումումիյէ մուհասէպէ գալէմի միւտիրի սաատ. Րիֆաթ պէյէ 3ինճի վէ միւթապպրէզաթը մուազզամէ քեաթիպի Աթա էֆ.յէ 4ինճի Օսմանի, Մէարիֆ նէզարէթը ճէլիլէսի Թէֆթիշ վէ մուայէնէ հէյէթի պաշ քեաթիպի սաատ. Բէտրիէտտին պէյէ 3ինճի րիւթպէտէն Մէճիտի նիշանը զիշանլարը,

Պարիս սէֆարէթը Սէնիյէ մէմուրը սաատ. Հաճի Մահմուտ բաշա հազրէթլէրինէ ալթըն Իմթիյազ մէտալեասը իհսան պույուրուլմուշ տըր։

ՌԷՍՄԻ

ԷՄԼԱՔ ՎԷ ԱՐԱԶԻ ՄԱՀԼԻՒԼԼԷՐԻ

Էմլաք վէ արազի մահլիւլաթընտան վագըթ ու զէմանըլը խապէր ալընարագ հուգուգը խազինէնին մուհաֆազասը իչիւն, պիլա վէչհէ վէֆաթ իտէնլէրին մէնսուպ օլտուգլարը մահալլէ վէ գարյէ իմամ վէ մուխթարլարը իլէ միլէլէ գայրը Միւսլիմէ գարյէ վէ հախամ մահալլէսի բաբազը վէ խախամ վէ կէտա մուխթարլարընըն նուֆուս իտարէլէրինէ իթաըլլա միւքէլլէֆ օլտուգլարը վէֆիյաթ իլմուխապէրէլէրինին նիւխէթէյն օլարագ Թանզիմը, պու իլմուխապէրէլէրաէ միւթէվէֆֆանըն մէնսուպ վէ քէնտիլէրինին մէմուր օլտուգլարը մահալլէ վէ գարյէտէ պուլընան էմլաք վէ արազիսինին նէրէլէրտէ վագը, նէ մագուլէ չէյլէր օլտուղընըն գայտ ու իշարէթ օլընարագ պիրէր նիւսխասընըն Թապու իտարէլէրինէ իթա օլընմասը, վէ չախսը միւթէվէֆֆանըն մէնսուպ վէ քէնտիլէրինին մէմուր օլտուգլարը մահալլէ վէ գարյէտէ պուլընանմագ իթթիզարըլա, քէնտիլէրինէ մալիւմ օլամազը Թապիի պուլունան պու միւխիլլու էմլաք վէ արազիի մահլիւլէյի գայտ ու Թահրիր էյլէմէլէրի՝ աըրֆ վազիֆէի մէմուրիյէթլէրինէ տիւն մէվզատան պուլունմագլա, պունտան տօլայը քէնտիլէրինէ իխպարիյէ իթասընա մահալ օլմայըպ, անճագ չախսը միւթէվէֆֆանըն հէնուզ էօհտէսինէ ինթիգալը իճրա օլընմամըշ օլան վէ միւվէրրիսլէրինին Թահգիգի խուսուսընըն տախի իմքեան տէրէճէսինտէ մուճիպը միւչքիլաթ պուլունմասը հասէպիլէ, գայտէն գահիրէ չըգարըլամայան վէ էսպապը սաիրէտէն տօլայը չուննըն պունըն էլինտէ կիզլի գալան էմլաք վէ արազիի մահլիւլէնին գահիրէ խրաճընը Թէէմին իչիւն տէ պունլարը իխպար իտէն հէր քիմ օլուր իսէ օլսուն, մահլիւլաթը վագֆիյէ հագգընտա մէրի նիզամէթ վէ ուսուլէ Թէվֆիգէն իխպարիյէ իթա գըլընմասը խուսուսլարընա Շուրայի Տէվլէթ գարարըլա պիլիսթիզան իրատէի Սէնիյէի հազրէթը Խիլաֆէթբէնահի չէրէֆսուտուր պույուրըլմըշ, վէ մահլիւլաթը վագֆիյէ իխպարիյէլէրի հագգընտաքի գարարընամէ ահքեամընճա մահլիւլիյէթի խապէր վէրիլէն մահալ՝ կիզլի մահլիւլաթտան իսէ 100տէ 10 վէ կիզլի մահլիւլաթտան օլմատըղը հալտէ 1000 ղրուշա 100տէ 10 վէ 1000 ղրուշտան 10000 ղշ.ա գատար օլանլարտան 100տէ 5, վէ 10000 ղշ.տան եօգարըսը իչիւն տէ 100տէ 2 նիսպէթինտէ իխպարիյէ վէրիլմէսի լազըմ կէլիր, էմլաք վէ արազիի մահլիւլէտէն հանկըլարընըն կիզլի տահա իտիլէճէկի տախի պալէտատէ Թէվզիհ ու Թէօրիհ գըլընմըշ օլմագլա, Տէֆթէրը Խագանի նէզարէթը ճէլիլէսինին իշարը իւզէրինէ իլանը քէյֆիյէթ միւպատէրէթ օլունուր։

* * *

Համիտիյէ-Հիճազ չըմէնտիֆէրի մէնֆաաթը իչիւն լուպիյաթ պիլէթլէրինէ եարըշտըրըլմագտա օլան 20շէր բարալըգ իտէ իլմուխապէրլէրի Ռամազան միւնասէպէթիլէ Թէաթրօճիլար Թարաֆընտան գուլլանըլա Թէատրիք օլընապիլմէք իւզրէ. Տիրէքլէր արասընտա 7 նումէրօլը Թիւթիւնճի տիւքքեանընտա աթտըրըլմագտա օլտուղը, վէ իլմուխապէր եարըշտըրըլմագտաղըն պիլէթ աթըլտըղը կէօրիւլտիւկի հալտէ, իլճապ իտէն ճէզաի նագտինին ալըզ ու Թահսիլ օլընաճաղը մալիւմ օլմագ իւզրէ իլան օլունուր։

AU LION

Օ ԼԻՕՆ

ՊԷՕՅԻՒՔ ԵԷՆԻ ՄՕՏԱ

ՄԱՄՈՒԼԱԹԸ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

336 ՊԷՅՕՂԼՈՒ ՏՕՂՐՈՒ ԵՕԼ 340

Գըչ մէվսիմի իչիւն Եվրօբատան եէնի մօտա քիւլլիյէթլի եաւն վէ իբէք մամուլաթը իլէ Փիւրան «կարնիթիւր»լէրի վիւրուտ իթմիշ տիր։

Մէզքիւր մաղազատա գատընլարա մախսուս հէր ճինսատէն մէլպուսաթ, պլուզլար, «ժիւբ» վէ «ժիւբի»լէր վէ Թէքմիլ Բարիզ մալը օլմագ իւզրէ մամուլաթը տահի պուլընմագտա տըր։ 12—8

ՔԻՐԱԼԸԳ ԱԲԱՐԹԸՄԱՆԼԱՐ

ՇԻՇԼԻՏԷ ԹՐԱՄՎԱՅ ՃԱՏՏԷՍԻՆՏԷ

ՕՍՄԱՆ ՊԷՅ ԳԱԶԻՆՕՍԸ ԻԹԹԻՍԱԼԻՆՏԷ

Բիւյիւք վէ պէօյիւք հէր գըթաաա սէնէտէ 30 լիրատան 65 լիրայա գատար քիրալըգ աբարթըմանլար ատս իլէ պէրապէր։

Պաչլար՝ իսթէնիլտիկի վագթ եէքմէտիկէրինէ պիրլէչտիրիլէպիլիր։

Վէ քեաֆֆէսի տախի բօրեագ վէ յատօս Թարաֆընտա նազըր օլուպ, հէր աբարթըմանլարտա էլէքթրիգ գամբանալարը մէվճուտ տըր։

Բիւյիւք չօճուգլար իչիւն օյնամագա մախսուս վասի պիր մէյտան պուլընըպ, պու մէյտանտա պէօյիւքլէր տախի նէվ պէ նէվ օյունլար իճրա իտէպիլիրլէր։

Իսթէնիլտիկի վագթ աբարթըմանտան տիչարը եօլլայըպ պիր օղլաանը իթթիրթմէք իչիւն պիլէ իւճրէթ պիր տաէմը մախսուս քիրաճըլարըն Թահթը էմրինտէ տիր։

Քիրալամագ արզու իտէն զէվաթը քիրամ՝ Անանեան էմլաքը գարաշըրընա միւրաճաաթ իթմէլի տիրլէր։ 36—23

)(184)(

ՄԻՒՍԻՒ ԼԸԳՕԳ

Լըգօգ պու մէքթուպը կէօրմէք իչիւն հասըլ օլան մէրագընտա զալէպէ իտէմէյէրէք մէքթուպը եէրտէն ալտը։ Մէքթուպըն միւնտէրիճաթը չաշըրտան իպարէթ իտի.

«Սանա պու մէքթուպը Թէսլիմ իտէն՝ Մարի Աննըն օղլու տըր. Մօրիս սէնին օղլուն. վէլատէթինի միւպէյյին էվրագը քէնտիսինէ վէրտիմ. սնուն Թէրպիյէսի իչիւն Մարի Աննըն միրասընը սարֆ իթտիմ. արթըգ քէնտիսի տահա օլմուշ տըր։ Հէմչիրէմի գաթլ իտէն սէֆիլ գատընը՝ տիւն քէնտի քէնտինի տէ եօլտաըրտը. զէվալլը Մարի Անն, էյէր պէն տիւգ տը Սէրմէօզ իլէ Մատամ Գլանչ իչիւն Թէրթիպ իթտիկիմ տուզագ պիր գազայա օղրամըշ օլմասա իտի, հէմչիրէմին ինթիգամընը բէք տէհչէթլի պիր սուրէթտէ ալաճագ իտիմ։»

«ԺԱՆ ԼԱՇԷՆՈՒՐ»

Լըգօգ՝ Շօբէնին մէյխանէսինտէքի միւսաֆիր գաթրանըն էսաաըսընը չիմտի անլատը վէ քէնտի քէնտինէ տէտի քի,

—Արթըգ իհթիրազա լիւզում եօգ, Սէրմէօզա կիթմէք լազըմ տըր. հէր չէյի էօյրէնէճէյիմ։

Մ. տ'Էշքիւրիւալա պիր չէյ սէօյլէմէքսիզին տիչարը չըգտը։

* * *

Մատամ Գլանչ վէֆաթ իտէլի պիր այ օլմուշ իտի։

Տիւգ տը Սէրմէօզ՝ քէթթապխանէսինտէ պիր գանապէ իւզէրինտէ ուզանմըշ պիր քիթապ միւթալաա իտէր իքէն, ուշագ Օթթօ կիրէրէք պիր գոմիսիօնէրին կէթիրտիկի պիր մէքթուպը պէյզաթ Թէսլիմ իթմէք իչիւն կէլմիշ օլտուզընը պէյան իթտի։

Մարսիալ տէրհալ այաղա գալգըպ պաղըրտը քի,

—Պու միւմքիւն մի տիր, գոմիսիօնէր կէլսին։

Ուզուն պօյլու, գըրմըզը խուզլու, գըզըլ սագալլը, աղըրմամըշ մավի գապուֆէ էլպիսէ կիյմիշ պիր ատամ իչէրի կիրէրէք, մէքթուպը Տիւգէ վէրտի։

Մարսիալ գաղըտը աչըպ օգուտը.

«Մ. Տիւգ, սիզին Մէ նոմընը Թազըրմըշ օլտուզընըզը պիլիրիմ, չիմտի սիզ տէ պանա մուավէնէթ իթմէլիսինիզ. եարըն եօլտա կէլմէզսէնիզ 260,000 ֆրանգա իհթիյաճըմ վար, լութֆէն ճէվապ եազաճագընըզը իւմիտ իտէրիմ։»

ՄՕՐԻՍ Տ'ԷՇՔԻՒՐԻԱԼ

Մարսիալ պիր տագիգա Թէրէտտիւտ իթտի. պիրտէն պիրէ մասասընըն պաշընա օթուրարագ գոմիսիօնէրին պաշը ուճունտա եազըլը խապէրը մէքթուպը օգուտուզընտան խապէրի օլմազըզը հալտէ աթիւաեքի ճէվապը եազտը.

«Միւսիւ, էմրինիզի պու ագշամ իյֆա իտէճէյիմ, հայաթըմ վէ սէրվէթիմ սիզին տիր, պէն Մէ նոմընը ալմըշ օլտուզըմ հալտէ պէնի Թանըյըզ գոմիսիօնէրը ասըլ տիւշմանընըզ չիմտի քէնտինիզէ գայէթ Փէտաքեար պիր տօսթ տաա վար տըր։»

ՄԱՐՍԻԱԼ ՏԸ ՍԷՐՄՕԶ

Էլլէրի Թիթրէյէրէք մէքթուպը պիւքիւպ պիր ալթուն իլէ պէրապէր գոմիսիօնէրին էլինէ սըքըշթըրարագ վէ ատտ քի,

—Ինչթէ ճէվապ, չապուգ կէօթիւրիւնիզ։

Գոմիսիօնէր մէքթուպը ճէպինէ գոյալը չիտտէթլի պիր հարէքէթլէ գըրմըզը սագալը տաղըթտը։

Մարսիալըն եիւզիւ պիր եօլու չէհրէսի կէպի սարարտը.

—Լըգօ՛գ։

Կէնճ բօլիս.

—Էֆէնտիմ, Փիլհագիգա Լըգօգըմ... պէն տէ տիւգը ինթիզամ իթմէք իւթէր իտիմ, զիրա մուգաաէլէի պիլմիլ Մ. տ'Էշքիւրիւալըն եազըսընը Թագլիտ իթմէկէ ճէսարէթ իթտիմ. Մարսիալըն տիւքիւթինէ տիգգաթ իտէրէք, պունտան չանը տա խապէր վէրմէկէ մէճպուրըմ քի, պու մէքթուպըլա պէրապէր սիզին պէկլէնտիզինիզ օլտուզու նըն էմրէլէրի տախի տայիմա Թէսլիմ իտէճէյիմ։

ԽԻԹԱՄ

ՉՕՃՈՒՂԼՄ ՆԷ ԵԷՍԻՆ

Չօճուգլար 5-6 այլըգ օլուր օլմազ, ումում վալիտէլէր հավրուճըգլարընա էն էյի պիր ղըտա թէտարիք իթմէք հավէսինէ տուշէրլէր: Պու հավէսա գաւարընլար իչին բէք թալիի տիր. վիրա վալիտէնին սիւտի նէ գատար չօգ օլսա, չօճուգ 6 այլըգ օլունճա, արթըգ հալընըղ մնունյա պէսլէնէմէզ: Բարիզին էն մէշհուր հէքիմլէրինտէն Տօգթ. Ֆալիէր' պու մուհիմմ մէսէլէյի նազարը տիգգաթա ալարագ պիր չօգ թէճրիւպէ վէ թէտգիգաթտան սօնրա ՖՈՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՐ նամ մատտէի ղըտաիյէյի իյճատ իթմիշ, վէ պու ֆաալիյէթ իյճատ' Բարիզ, Լօնտրա վէ Եվրոբանըն պիլճիւմլէ Թըպպ Տար իւլ Ֆիւնունլարընտան գապուլ վէ մազհարը թագտիր օլմուշ տըր: ՖՈՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՐ' չօգ ալաթա կիւպի ղայէթ լէզիզ պիր մատտէ օլուպ, ֆէվգէլատէ գուվվէթ վէրիճի վէ պէսլէյիճի տիր: Վալիտէ սիւտէըի պէսլէյիճի խասսէնին իքի գաթ գուվվէթինի հաիզ օլտուղընտան, չօճուգլար անը եէտիքճէ սէմիզլէնիրլէր, պէսլէնիրլէր, գուվվէթլէնիրլէր, չաբուգ այաղա գալգարլար վէ խասթա օլմազըլըգն տիշ չըգարըրլար:

ՖՈՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՐ իլէ պէսլէնէն չօճուգլարըն իլէրուտէ տէ սաղլամ վէ կիւճլի գուվվէթլի ատամլար օլտուգլարը պիլինէրճէ էմսալիյճէ միւսպէթ տիր: Տէրսաատէթ վէ թաշրալարտաքի պիլճիւմլէ էճզախանէլէրտէ վէ էճզա տէբօլարընտա սաթըլըր: 18—18

ՏՕԳԹ. Բ. ԷՄԻՐՁԷ

Աթըրպաղի հազիգատան Տօգթ. Էմիրզէ էֆ. խալիճէ սէնէլէր Բարիզտէ իքմալը թահսիլ իտուպ, էպէյիք վէ գատըն խասթալըգլարընտա քէտալը մէլէքէ վէ իւթթիսա եյլէտիկի կիպի, ձէ սէնէտէն պէրի իճրայի թէպապէթ վէ հազագաթըլըա իշթիհար իթմիշ տիր: Պանտան մատա էմրազը րուհիյէյի, խանի վէհիմաէն, գօրգուտան, տիւշիւնճէ վէ գուրսանթըտան իլէրի կէլէն քեաֆֆէի ահվալը մարազիյէ, զիհինտէ թէմէրքիւզ իտէն էպքէարը սապըթաի վէ իւթթինաքը րահիմաէն միւթէվէլլիտ տռազը վէ ղալըը իւթթիյարի օլարագ կէօզ գաչ օյնաթմազ, վէ օմուզ գալտըրմազ վէ պունա միւմասըլ պիլճիւմլէ «թիգ» (tic) թէսմիյէ օլունան չիրքին խուլլարը վէ իւնզըթաի թէմասատ հուսուլէ կէլէն ահվալի վէ ալլըումում սինիր խասթալըգլարընը ուսուլը ճէտիտէ իւզրէ թէտավի իթմէքտէտիր: Բռզգարլարտան մաատա հէր կիւն էօյլէնտէն 3 սաաթ սօնրայա գատար, միւրաճաաթ իտէն խասթէկեանը աճէն մահալը իգամէթինտէ, խանի Պէյօղլունտա Պէքէար սօգաղընտա 18 նօմէրօլը խանէսինտէ գապուլ իտէճէկի կիպի, ճումաա կիւնլէրի տախի միւհթաճինինի մէճճանէն թէտավի իտէճէք տիր:

12 հոկտ. 1904 25—11

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

Պանգատան պաւ կիւն ալընան գամպիօ ֆիաթլարը աշաղըտագի օլտուղու (թէլքէւ) պէրվէճէը լութֆ տիր.

ՍԱԹԸՇ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

Լօնտրա իւզէրինէ' Ինկ. Լր.	110.½
Բարիզ իւզէրինէ' Ֆրգ.	22.75
Պէրլին իւզէրինէ' մարգ	18.42
Վիէննա իւզէրինէ' գուրօն	21.67

ԱԼԸՇ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

Լօնտրա	Ինկիլիզ լիրասը	110.
Բարիզ	Ֆրանգ	22.85
Պէրլին	Մարգ	18.52
Վիէննա	Գուրօն	21.77

ԵՎՐՕԲԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 7 Նոյմ.

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	088—
Օսմ. էսհամը իւնիֆիյէ	85—
» » » գարանթը	85—
Օսմանլը Պանգասը	13—63
Րուս 4%	92—75
Մըսըր տույ. մութթահէտէ	105—
Պաւլիար իւթիգրազը	97—
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25—32

Բարիզ 7 Նոյմ.

Գօնսօլիտէ իւնիֆիյէ աղըլըշ	86—50
» » գարանթը	86—67
Ֆրանս. էսհ. 3% Ֆր.	098—27
» » 3½ %	—
Րումէլի շըմէնտըֆէրի	127—25
Օսմանլը Րէժիի էսհամը	367—
» Պանգասը	594—
Րուս 4%	93—25
Դրէտի Լիօնէ	1148—
Իթալիա էսհամը	104—45
Օսմանիյէ	455—
Տուան Օթօման	470—
Սբանեօլ	88—15
Թրանսվալ	099—75
Գամպիօ 3 այ վատէ	25—13

Վիէննա 7 Նոյմ.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	239—40
Րումէլի շըմէնտըֆէրի Ֆր.	132—
Օսմանլը Րէժի ագսիօնը	342—

Պէրլին 7 Նոյմ.

Րումէլի շըմէնտըֆ. (մարգ)	128—
Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	20—20
Րուս 4%	90—90
Անատօլը շըմէնտըֆէրի	099—10

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Իւնիֆիյէ տիւն աղըլ. գապ.	93—18½
» » » էն նիւքտէք	93—19½
» » » էն աշաղը	93—15½
Կէն սապահ աղըլըշ	93—28½
Րումէլի շըմէն. աղըլ. գըմպը.	124—⅛
» » էն նիւքտէք	124—⅜
» » էն աշաղը	124—⅞
» » աղըլըշ	125—⅞
Աղչէ ֆարգը	—
Րէշատ ալթ.	=

ԳԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Թրամվայ	6—05
Թունէլ	2—
Օպլիկասիօն Թրամվայ	494—
Ասիւրանս	4—05
Լօրիօմ	62—50
Պանգ Նասիօնալ տը Թրգ.	432—
Թրանսվալ	098—
Րըլթէմ Թահվիլաթը	513—
Դրէտի Ֆօնսիէ Էժիբսիէն Ա.	292—
» » » Բ.	269—
Անատօլու շըմ. ագսիօնը	12—20
Շէրքէթը Խայրիյէ Նըմ. Լ. Օ.	30—

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղր.ատան	ղր. Բր.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	107—33
Մէթալիք	102—30
Ինկիլիզ լիրասը	110—
Ֆրանսըզ ալթընը	87—20
Բօլ	089—30
Գրիմէյ ալթընը	51—03
Գասնըղ գայմէսի	8—57

ԳԱՄԳԻՕ

Լօնտրա չէգ	110.
Բարիզ չէգ	22.82

ԻԼԱՆԱԹ

Ճէննէթմէքեան Սուլթան Մահմուտ Խանը Սանի հազրէթլէրի վագֆընտան Րումէլի Գավաղընտա ղըլլա գարըլըըն. տա քէյին պօսթան արասընըն սէնէլիկի 2500 ղր.տա թալիպի էօհտէսինտէ օլտուղընտան, զամմ իլէ իսթիյճարընա թալիպ օլանլարըն' թարիխը իլանտան իթիպարէն չէհըր Թըլւոնէ աանինին հ.ինճի բէնճշէնպիհ կիւնիւնէ տէկին բէյ աղչէլէրինի միւսթաշարլէն Խազինէի Էվգաֆը Հիւմայունա Մուհասէպէի Ուլումիյէ իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի: 3—1

26 Թըլրինը էվվէլ 320

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

Պէտէլլէրինին նըսֆը լիրա 100 ղր.ատան նազտէն իյֆա վէ նըսֆը տիկէրի Խազինէի Էվգաֆը Հիւմայունա մահսուս սուրէթ վէ սէրկի իլէ մահսուպէն թէսվիյէ օլունմագ իւզրէ տէթիւտզիյէ մահլիւլաթըն ուսուլ վէ նիզամը իգթիզասընտան օլան 4 հաֆթա իլանընտան հիւնճի հաֆթասը օլմագ իւզրէ 320 սէնէսի Թշ. էվվէլին 25նճի կիւնինտէն իթիպարէն Թշ. սանինին 2նճի բազար էրթէսի կիւնիւ սաաթ 10ա գատար սօն միւզայէտէսի իճրա վէ էրթէսի սալը կիւնի 100տէ 5 վէ օնտան սօնրա 100տէ 10 զամմ գապուլ օլընաճաղընտան, թալիպ օլանլարըն' գըյմէթը մուհամմինէյին էօղրէնէ միւսավի թէմինաթ աղչէլէրիյլէ պէրապէր Մահլուլաթ իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունըր:

Գըյմէթը
Մուհամմէնէսի

..3000.—Ֆէնէրտէ Թահթա Մինարէ մահալլէսինտէ վէ ճատտէսինտէ 75 նումէրօլը Թէրպիէն 75 պուչուգ ղըրա պիր գըթա արսանըն պիւթիւնի. Էօրիւճի Հիւսէյին.

..10000.—Ալթը Մէրմէրտէ Սէյտ Էօմէր մահալլէսինտէ Բիւյիւք Համամ ճատտէսինտէ 37 նումէրօլը Թէրպիէն 75 ղըրա արսատա մէպնի 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 120 ղըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Հաֆըզ Էօմէր.

..4000.—Աթ Բազարընտա Մազհարալը Մէհմէտ Բաշա մահալլէսինտէ Մէյտան սօգաղընտա 8, 10, 12 վէ 35 նումէրօլարըլա մուրագգամ Թէրպիէն 200 ղըրա արսատա մէպնի ֆէվգինտէ 1 օտայը միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ ախըրըն րուպ հիսսէսի. Հաֆըզ Էօմէր.

..3000.—Էտիրնէ Գափուսընտա Գաարիյէի Աթիգ Ալի Բաշա մահալլէսինտէ Ճամիի շէրիֆ սօգաղընտա միւքէրրէր 20 նօմէրօլը Թէրպիէն 200 ղըրա 1 գըթա արսանըն պիւթիւնի. Հաֆըզ Էօմէր.

..8000.. պէտէլը միւզայէտէսի 6500.—Պէյօղլունտա Գամէր Խաթուն մահալլէսինտէ Ֆէսլիյէն սօգաղընտա 19, նումէրօլը Թէրպիէն 53 ղըրա 12 բարմագ արսատա մէպնի 2 օտա վէ 1 գույու վէ 34 ղըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ 1 պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Հաճի Էսհէմ.

..5000..4000.—Դօճա Մուսթաֆա Բաշա գուրպինտէ Արապաճը Պայազիտ մահալլէսինտէ Եաղլաճը սօգաղընտա 10 նումէրօլը Թէրպիէն 60 ղըրա արսատա մէպնի 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 միւշթէրէք գույու վէ 60 ղըրա պաղչէ վէ 20 ղըրա մաթպախ մահալլինի հավի 1 պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Շապան.

..5000..5000.—Խասգէօյտէ Թուրշունճը մահալլէսինտէ Ֆըսըգլը սօգաղընտա 51 նումէրօլը Թէրպիէն 50 ղըրա արսատա մէպնի 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ 130 ղըրա պաղչէյի հավի 1 պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Հաճի Մահմուտ.

..4000.—Եէնի Պաղչէտէ Գարապաշ մահալլէսինտէ Արմուտլը ճատտէսինտէ 38 նումէրօլը Թէրպիէն 50 ղըրա արսատա մէպնի 1 օտա վէ Թէրպիէն 100 ղըրա պաղչէյի միւշթէմիլ քէարկիր պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Հաճի Ահմէտ.

..20000.—Էտիրնէ Գափուսընտա Հաճի Մուհիէտտին մահալլէսինտէ Աճը Չէշմէ ճատտէսի Բիւրքճի սօգաղընտա 2 նօմէրօլը Թէրպիէն 80 ղըրա արսատա մէպնի 5 օտա վէ 3 սուֆա վէ 1 գույու վէ 12 ղըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Հաճի Հիւսէյին.

..8000.—Մէվլէվիխանէ Գափուսընտա Ալյոլի Քէթխուտա մահալլէսինտէ Զարգլանէ սօգաղընտա 10 նօմէրօլը Թէրպիէն 200 ղըրա արսատա մէպնի 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 300 ղըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Հաճի Մահմուտ.

..7500.. պէտէլը միւզայէտէսի 6000.—Խասգէօյտէ Քիրէմիտճի Ահմէտ Չէլէպի մահալլէսինտէ Գալաֆաթէր սօգաղընտա 9 նօմէրօլը Թէրպիէն 120 ղըրա արսատա մէպնի գալաֆաթէր տիւքքեանը վէ մէզքիւր տիւքքեան էօնինտէ լէպը տէրեայէ գատար օլան արսանըն նըսֆ հիսսէլէրի. Հաճի Իպրահիմ.

..6000.—Իւսկիւտարտա Խալէտտին Զավուշ մահալլէսինտէ Թօբ Թաշը ճատտէսինտէ 269 վէ 271 նօմէրօ իլէ մուրագգամ 125 ղըրա արսատա մէպնի ֆէվգինտէ 4 օտա վէ 1 սուֆա վէ 77 ղըրա արսատա մէպնի պիր մաղազայը միւշթէմիլ ախշապ արբաճը վէ պագգալ տիւքքեանլարըն 120 սէհիմ իթիպարըյլա 18 սէհիմի. Շապան.

..20000.—Գարակէօմրիւքտէ Մուխպիր Իսքէնտէր Պէյ մահալլէսինտէ Գապը Գուլագ սօգաղընտա 34 վէ 36 նօմէրօլը Թէրպիէն 280 ղըրա արսատա մէպնի 5 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ Թէրպիէն 3100 ղըրա պօսթան մահալլի 84 ղըրա արսատա մէպնի 2 պաղչէպան օտասը վէ 105 ղըրա արսատա մէպնի տիկէր 1 պաղչէպան օտասըը միւշթէմիլ պիր պապ մէնզիլ վէ պօսթան պիւթիւնլէրի. Էօրիւճի Հիւսէյին.

..12000.—Ուզուն Եուսուֆ մահալլէսինտէ Վաֆէր Էֆէնտի Թէքքէսի սօգաղընտա 5 նօմէրօլը Թէրպիէն 50 ղըրա արսատա մէպնի 2 օտա վէ 1 գույու վէ 1800 ղըրա պաղչէյէ միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Էօմէր.

..7000.. պէտէլը միւզայէտէսի 4000.—Պալաթտա Խավաճէ Գասըմ Քէօնանի մահալլէսինտէ Սուլթան Չէլէպի ճատտէսինտէ 31 նօմէրօլը 100 ղըրա արսատա մէպնի 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 100 ղըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Հաճի Ահմէտ.

..1500.—Պէյօղլունտա Գամէր Խաթուն մահալլէսինտէ Չէրաղի սօգաղընտա 8 նօմէրօլը Թէրպիէն 54 ղըրա պիր գըթա արսանըն նըսֆ հիսսէսի. Հաճի Էսհէմ.

..8000.. պէտէլը միւզայէտէսի 8000.—Պէյօղլունտա Գամէր Խաթուն մահալլէսինտէ Քիրազ սօգաղընտա 41 նօմէրօլը տէրունինտէ պիր գույույը միւշթէմիլ Թէրպիէն 27 ղըրա պիր գըթա արսանըն նըսֆ հիսսէսի. Հաճի Հիւսէյին.

..5000.. պէտէլը միւզայէտէսի 3000.—Գումգափուտա Զաարրէֆ Ահմէտ Չէլէպի մահալլէսինտէ Եէնի սօգաղընտա 4 նօմէրօլը Թէրպիէն 40 ղըրա արսատա մէպնի պիր օտայը հավի քէարկիր պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Հաճի Ահմէտ.

..4550.. պէտէլը միւզայէտէսի 1800.—Գասըմ Բաշատա Սիֆրիգօղ մահալլէսինտէ Պատէլլա սօգաղընտա 19 միւքէրրէր նօմէրօլը Թէրպիէն 160 ղըրա արսատա մէպնի 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 19 ղըրա մաթպախ մահալլինի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. Մուսթաֆա.

..10000 պէտէլը միւզայէտէսի 6000.—Այվանսարայտա Հաճի Օնպաշը մահալլէսինտէ վէ սօգաղընտա 12 միւքէրրէր նօմէրօլը Թէրպիէն 130 ղըրա արսատա մէպնի 6 օտա վէ 2 սուֆա վէ 40 ղըրա պաղչէ վէ տէղընտա տիւքքեանը միւշթէմիլ 1 պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Մուսթաֆա.

..6000 պէտէլը միւզայէտէսի 4000.—Տավուտ Բաշատա Հէքիմ օղլու Ալի Բաշա ճատտէսինտէ 126 վէ 128 նօմէրօլը Թէրպիէն 60 ղըրա արսատա մէպնի զահըրընտա 1 օտա վէ 28 ղըրա պաղչէյի միւշթէմիլ մուզատտէմա 2 վէ էլէհէմ 1 պապ տիւքքեան տէրունինտէ միւսթէգարր միւմարճը կէտիկինին նըսֆ հիսսէսի. Հաֆըզ Էօմէր.

ՏՕԳԹ. ՊԱՊԱԵԱՆ ԲԱՇԱ

Մէքթէպը Թըպպիյէի Շահանէ սէրիրիյաթը վէլատիյէ (մանկաբարձ) մուալլիմի Տօգթ. սաապ. Պապաեան բաշա' Տէրսաատէթտէ Պապը Ալի ճատտէսինտէ Մէսէրրէթ աբարթըմանընտա ճումա վէ բազարտան մաատա հէր կիւն էօյլէնէ գատար խասթա գապուլ իտէր. էօյլէնտէն սօնրա տախի ֆիւքարայը Պէյօղլունտա Գանծիւգ էճզախանէսի իւսթիւնտէքի խանէսինտէ պուլընմագտա տըր.

Սթանպօլ Թարաֆընտա տախի կիւնլէրի միւրաճաաթ իտէն խասթալարը մէճճանէն թէտավի իթմէքտէ տիր. 20—20

ՈՒԷՍԹԸՐՆ

1851ՏԷ ԹԷԷՍԻՍ ՕԼՈՒՆՄԸՇ

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ԻՆԿԻԼԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Թամմին օլունան գըյմէթլէրի մէճմուը — Ինկիլիզ լիրասը	6000000
Մէվճուտ աղչէ վէ հասըլաթը սէնէվիյէ » »	1250000
Թէէտիյէ օլունմըշ սէրմայէ » »	410000

Բիրաչատա մաարուֆ Ֆրանսըզ վէ Ալէման գումբանեալարընըն թէէտիյէ օլունմըշ սէրմայէսի 100000 Ինկիլիզ լիրասընտան ֆազլա տէյիլ տիր:

Թիւրքիա շիւպէսինին միւտիրը ումումիսի' ԳԱՐՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ
Սթանպօլտա Սուլթան Համամընտա բաաժ Գաթըրճըօղլու:

ԻԽԹԱՐ.—Շէհրիմիզին էն մաարուֆ Ֆրանսըզ վէ Ալէման գումբանեալարընըն սէրմայէսի' հասըլաթընա նիսպէթէն 100տէ 100 օլտուղը հալտէ Ուէսթըրնինքի 100տէ 125 տիր: Իշթէ պու հաքիգաթ' Ուէսթըրն գումբանեասընըն քէնտի բաքիպլէրինէ նիսպէթէն թէէմինաթը ֆէվգէլատէյի հաիզ օլտուղընա պիր տէլիլ տիր: 50—8

ՆԷՍԹԼԷՆԻՆ ՄԻՒՏԼԻԻ ՈՒՆՈՒ

ՀԷՐ ԷՃԶԱ ՏԷՓՕԼԱՐԸՆՏԱ ՎԷ ԷՃԶԱԽԱՆԷԼԷՐՏԷ ՍԱԹԸԼՈՒՐ

ԽԱԼԻՍ
ԸՍՎԻՉԷՐԱ ՍԻՒՏԻՆԻ
ՀԱՎԻ ՕԼՈՒՊ ՉՕՃՈՒԳԼԱՐԱ
ՄԱԽՍՈՒՍ ԷՆ ԱԼԷԱ ՂԸՏԱ ՏԸՐ

ՄԷՍԱԺԸՐԻ ՄԱՐԻԹԻՄ

ՀԱՖԹԱԼԸԳ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Անատօլու լիմանլարըյլա Պաթում, Օտէսա, Տէրսաատէթ, Իզմիր, Սէլանիք, Շիրա, Բիրէ, Բաթրաս, Մարսիլիա, Հավր, Տիւնքերք, Լօնտրա վէ Տէրսաատէթ իլէ Սուրիա վէ Մըսըր արասընտա մունթազամ սէյր ու սէֆէրլէր.

ՎԻՐՈՒՏԻՆԷ ՊԷՔԼԷՆԷՆ ՎԱՓՕՐԼԱՐ

Ալաֆր. Նոյմ.ին 13իւնճի բազար կիւնիւ «Կուատարիանա» Մարսիլիատան:

Ալաֆր. Նոյմ.ին 10նճը բէնճշէնպիհ կիւնիւ «Օրէնօգ» Սուրիա խաթթընտան

Ալաֆրանկա Նոյմ.ին 14նճի բ. էրթէսի կիւնիւ «Մէէմֆիս»' Գարատէնիզտէն:

Ալաֆր. Նոյմ.ին 18ինճի սալը աղշամը «Սիտօն»' Մարսիլիատան:

Ալաֆր. Նոյմ.ին 14նճի բզ. էրթէսի կիւնիւ «Գօրտուան»' Գարատէնիզտէն:

ՀԱՐԷՔԷԹ ԻՏԷՃԷՔ ՎԱՓՕՐԼԱՐ

Ալաֆր. Նոյմ.ին 14իւնճի սալը աղշամը ալաֆր. սաաթ 4տէ գալգաճագ Կէրօլըն սիւվար օլտուղը «Կուատարիանա» վափօրը' Սամսօն, Թրապիզօն վէ Պաթումա:

Ալաֆր. Նոյմ.ին 14նճի բ. էրթէսի կիւնի աղշամ ալաֆ. սաաթ 4տէ գալգաճագ Կիլլինինին սիւվար օլտուղը «Գօտուան» վափօրը' Սէլանիք, Շիրա, Բաթրաս, Մարսիլիա, Հավր, Տիւնքէրք վէ Լօնտրայա:

Ալաֆր. Նոյմ.ին 10նճը բէնճշէնպիհ կիւնիւ աղշամ ալաֆր. սաաթ 4տէ գալգաճագ Բրօթէնին սիւվար օլտուղը «Օրէնօգ» վափօ.ը' Իզմիր, Բիրէ, Նաբօլի վէ Մարսիլիայա:

Ալաֆր. Նոյեմ.ին 15նճի սալը կիւնիւ աղշամ ալաֆր. սաաթ 4տէ գալգաճագ Հիբարէլլինին սիւվար օլտուղը «Մէմֆիս» վափօրը' Չանագգալէ, Իզմիր, Բիրէ, Մարսիլիա, Հավր Տիւնքէրք վէ Լօնտրայա:

Ալաֆր. Նոյմ.ին 8ինճի սալը կիւնիւ աղշամ ալաֆր. սաաթ 4տէ գալգաճագ Մալթէնին սիւվար օլտուղը «Սիտօն» վափօրը' Օտէսայա:

Գումբանիա' տօղրուտան տօղրույա Բարիզ վէ Բարի-Լիօն-Մէտիթէռանէ շըմէնտըֆէրլէրինին էն իյիւէք տէմիւրիօլլարը իչիւն տահա ուճուզ պիլէթ վէրէպիլիր:

Տահա միւֆէսսէլ մալիւմաթ վէ թաֆսիլաթ ալմագ իսթէյէնլէր' Գալաթատա Սիթէ Ֆրանսէզ աճէնթէլիքինէ միւրաճաաթ իթմէլիտիրլէր: 10—3

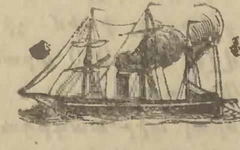

ԽԸՏԻՎԻԱԼ ՄԱՅԼ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Գարթան Կաթէլին սիւվար օլտուղը «Իսմաիլիա» վափօրը' ալաֆ. Նոյմ.ին 8ինճի սալը կիւնի էօյլէնտէն սօնրա ալֆ. սաաթ 4տէ Իսքէնտէրիյէյէ Տէրսաատէթտէ միւվասալէթ իտէճէք վէ ալաֆր. Նոյմ.ին 10նճը բէնճշէնպիհ կիւնի էօյլէնտէն սօնրա ալաֆ. սաաթ 3տէ Միտիլլի, Իզմիր վէ Բիրէյէ օղրայարագ Իսքէնտէրիյէյէ հարէքէթ իտէճէք տիր:

(Տէրսաատէթտէն Իզմիրէ գատար 24 սաաթտա վէ քէզա Տէրսաատէթտէն Իսքէնտէրիյէյէ 3½ կիւնտէ կիտիլմէքտէ տիր:)

Վափօրտա էլէքթրիգ զըյասը պուլունտուղու կիպի, հէմէքլէր պէրինճի նէվ օլուպ, սուֆրա իւզէրինտէքի չօրապ տախի մէճճանէն վէրիլէճէքտիր:

Պու պապտա զիյատէ թաֆսիլաթ իսթէյէնլէր' Գալաթատա Րըլթըմ իւզէրինտէ Մէյմանէթլի խանընտաքի Սթանպօլ Վալիտէ Սուլթան խանընտաքի շիւպէյէ միւրաճաաթ իթմէլիտիրլէր:

ՍԻՆԿԷՐ

ՉԱԹԸ ՀԱԶԸՐԷԹԸ ՇԷՀՐԻՅԱՐԻՆԻՆ

ՏԻՔԻՇ ՄԱՔԻՆԱԼԱՐԸ ՄԻՒԹԷԱՀՀԻՏԻ

THE SINGER MANUFACTURING C.

Սինկէր գումբանեասընըն խալիս Ինկիլիզ չէլիկինտէն օլարագ իմալ իթմէքտէ օլտուղը մաքինալարընըն զէրաֆէթ վէ մէթանէթ իլէ սաիր պիր խայլի մուհասսէնաթը օլ տէրէճէ թագտիր օլընմըշ տըր քի, պու կիւն տիւնեանըն հէր թարաֆընտա պիւթիւն ֆամիլեալար, թէրզիլէր վէ գունտուրաճըլար մահզա Սինկէր մաքինասը իսթիմալ իթմէքտէ տիրլէր:

Սինկէր գումբանեասը' չիմտիյէ գատար վուգուպուլան միւթէատտիտ սէրկիլի ումումիյէլէրտէ տէօրթ եիւզտէն զիյատէ տիբլօմ վէ միտալեալարա նաիլ օլմուշ տըր:

Շիւպէլէր պիլճիւմլէ վիլայաթը Շահանէտէ:

50—20 Մէզքիւր մաքինալարըն մահալը ֆիւրուխթը.

Պէյօղլունտա	Տօզրու Եօլտա Գալաթա Սէրայընտա Մէքթէպը Սուլթանի գարշըսընտա: Պօն Մարշէ գարշըսընտա Նօ. 343 միւքէրրէր:
Գալաթատա	Թիւնէլին արգասընտա Սինկէր խանընտա: Թրամվայ սթասիօնըն գարշըսընտա: Սուլթան Համամընտա Նօ. 2:
Սթանպօլտա	Սուլթան Պայազիտտէ թրամվայ սթասիօնը գարշըսընտա Նօ. 13:
Իւսկիւտարտա	Չարշը պօյունտա Նօ. 120:

Թագլիտլէրտէն սագընմագ իչին պալէատէքի մարգանըն' մաքինալարըն իւզէրինտէ պուլընմասընա տիգգաթ իթմէլի:

Մէզքիւր գումբանեանըն խաարիճի ումումիյէսի' Պէյօղլունտա Տօզրու Եօլտա 343 վէ միւքէրրէր 343 նումէրօլը Տիւզօղլու Սէրգիս պէյ խանընտատըր.

ԲՈԼՈՐ ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒ ԲԺԻՇԿՆԵՐ ԿԸ ՀԱՆՁՆԵՆ

Երկայ որոշեալ ժամանակի մը մէջ սեղի կունենայ, սակայն անոնցմէ շատերը տառապանք ցաւ օք և անհանգստութեամբ կը հանեն: Ըստ պէտք է սուրբ մանուկներուն,

Շիշերու վրայ այսօր ուշադրութիւն ընել պէտք է:

24

SCOTT'S EMULSION

օրինոր ակռայ հանած ատեններն բոլոր ցաւերը և աղետները զանոնք կը փրկէ:

ԸՍԿՈԹԻ ԲԱՂԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

տղայական վիճակներու համար' շատ կարևոր տղայական դեղ մըն է. անոնց կատարեալ առողջութիւն կուտայ և զանոնք նոյն վիճակի մէջ կը պահէ: Ձեր զաւակները առողջ և զօրաւոր մեծնան շնորհիւ

ԸՍԿՈԹԻ ԲԱՂԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Բոլոր դեղագործներէ և դեղավաճառներէ կը ծախուի

10—6

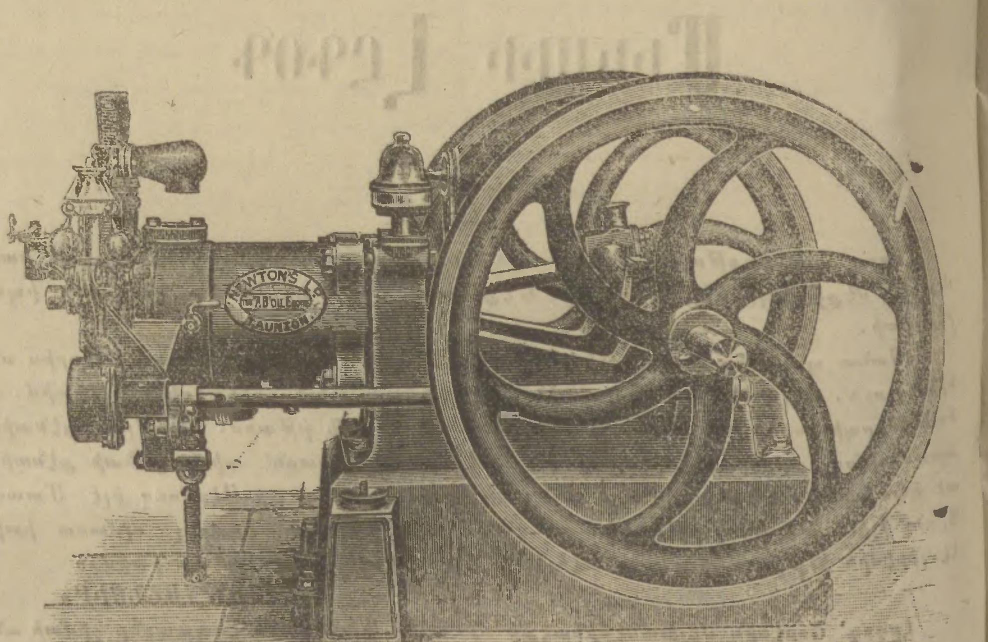

ՄԱՔԻՆԱԼԱՐ

ԹԷԼԷՄՊԻՆԱԹԼԷ ԹԻՓԻՆՏԷՆ ՆԷՖԹ ԷՆԿ. ՄԱԼԸ

Բէթրօլ կազ իլէ էն գօլայ սուրէթտէ իշլէր մաքինալար'էն էյի վէ էւզէմ օլան էն ուճուզ ճինս մաքինալար տըր: Պու մաքինալար' էզճիւմլէ Պաթում կազը իլէ իշլէմէք իչին խարըլմըշլար տըր: Պիրտէն եէրմի պէշ վէ տահա զիյատէ պէկիր գուվվէթինտէ մաքինալար մէվճուտ օլուպ, Թաֆսիլաթ ալմագ վէ ֆիաթլարընը անլամագ իչին եէքեանէ աճէնթի օլան'

Սթանպօլտա Սիրքէճիտէ Խօրասանճը խանընտա 12 նումէրօլը ԺՈՐԺ ՊԷՑԲԸՐ ՎԷ ԷՎԼԱՏԸՆԱ միւրաճաաթ օլունմալը տըր: 50—44